

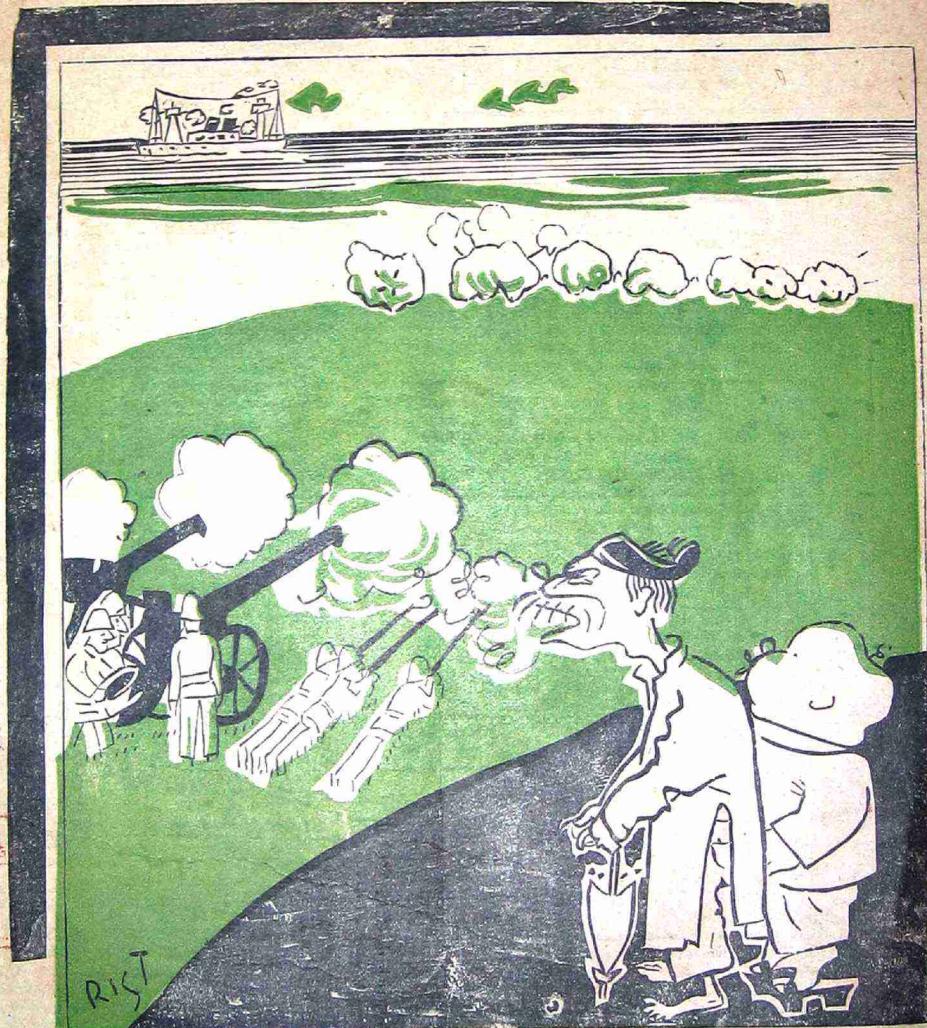
NGÀY NAY

NĂM THỨ HAI, SỐ 91

CHỦ NHẬT 26 DÉCEMBRE 1987

TẬP TRẬN Ở VINH

LÝ TOẾT — Dâng chừng nhà nước chờ mãi không thấy giặc đến nên bày ra để đánh nhau chơi cho đỡ buồn

THƯ VIỆN
TÙNG MÃNG
C 563

TRONG SỐ NÀY: Hình chụp bìa và
tranh phụ bản số Tết

THUỘC ĐỊA PHÁP

Vấn đề diền thô

MỘT cường quốc đem quân đi lấy thuộc địa, đã dẫu rằng trước hết bao giờ cũng tuyen bố là để dien đất một dân tộc còn bần khai lén con đường văn minh rực rỡ. Song di lấy thuộc địa, lại còn là để có nơi tiêu thụ hàng hóa và có nơi khai thác những kho nguyên liệu còn bỏ không nữa. Trong các thứ nguyên liệu ấy, có một mà xưa nay nhân loại vẫn quý trọng, đó là những ruộng sương phi nhiên, một nguồn lợi không bao giờ cạn của những xú chưa khai khẩn.

Nguồn lợi ấy rất lớn ở các thuộc địa, nên mǎu quốc và dân mǎu quốc luôn luôn lưu ý đến. Vấn đề dien thô vi thế mà khởi xướng lên. Một vấn đề rất phức tạp, rất khó khăn và cung rất quan trọng, về mặt kinh tế cũng như về mặt xã hội.

Về mặt kinh tế, mǎu quốc có thể, hoặc lập một chế độ tiễn dien chủ để ai nấy đều có thể hưởng được sự ích lợi của nghề nông tang, hoặc theo chế độ đại dien chủ, để giao phó cho một số ít hay cho một vài công ty lớn những đồn dien rộng měnh mông.

Chế độ dien thô ở thuộc địa thay đổi tùy theo chính sách này hay chính sách kia được áp dụng.

Về phương diện xã hội, mǎu quốc cần phải lưu ý đến một việc hệ trọng: là dien hòa quyền lợi của thuộc dân với quyền lợi của dân mǎu quốc di đến thuộc địa làm dien chủ. Nếu chính phủ quá yêu hạng người thứ hai này, đặt ra một chế độ dien địa có lợi riêng cho họ, thuộc dân sẽ bị thiệt thòi và sẽ ghi trong lòng nhiều mối cảm hờn đối với cả mǎu quốc. Trái lại, nếu chính phủ quá thương thuộc dân, đặt một chế độ có thể che chở quyền

lợi của họ một cách chắc chắn, dân mǎu quốc, không thấy lợi lợi sống ở thuộc địa nữa, sẽ quay đầu về ở mǎu quốc cũ: nền chính sách của chính phủ là mưu công cuộc di dân ở mǎu quốc di làm giàu ở hải ngoại, thì chế độ dien địa ấy hẳn là không hợp cách.

Những điều nhận xét ấy cho ta biết rằng chế độ dien địa là do chính sách khai thác thuộc địa mà ra. Vì vậy, vi chính sách mỗi hạng thuộc địa mỗi khác, nên chế độ dien địa ở thuộc địa Pháp không duy nhất, tùy theo thuộc địa mà thay đổi.

Ở những thuộc địa cũ, chế độ dien thô là chế độ của mǎu quốc. Vì ở đây đất ít, dân thừa nên vấn đề này cũng không có gì là quan trọng. Và nhất là vì, ở những thuộc địa ấy, không có vấn đề thuộc dân, công dân xung đột về quyền lợi.

Trái lại, ở những thuộc địa dien, như ở Bắc Phi-châu, vấn đề ấy trở nên bức trọng và khó khăn.

Đem dân Pháp sang sinh cơ lập nghiệp ở Algérie, hay cả ở Tunisie nữa, ý kiến rất hay, vì thủy thô ở những xú ấy hợp với tạng người Âu, nhưng điều cần thiết là phải có đất cho họ làm ăn. Mả ở những xú này nào có phải giống như ở bắc sa mạc Sahara, không có người ở. Ở đây, lại có dân bản xứ, dân Á-rập và dân Do thái, đã cày cấy trồng trọt khắp mọi nơi. Điều hòa quyền lợi của họ với quyền lợi của dân Pháp di sang là một công việc khó thành. Cố lě vi thế mà chính sách dien thô ở những xú ấy thay đổi luôn. Cố khi thi dân bản - xú được bảo hộ chót dinh, cố khi thi chính phủ ra một đạo luật lấy của dân bản-xú rất nhiều đất để phân phát cho dân mǎu quốc di sang. Và những lúc dân bản - xú bị mất đất như vậy, lě tự nhiên là họ không

bang lồng chút nào.

Ở xú Nouvelle Calédonie, một

thuộc địa di dân đất còn rộng và dân bản - xú thừa thót và dân dien tiệt, nên Chính phủ cố gắng khuyến khích dân Pháp di sang để cày cấy trồng trọt: vấn đề dien thô ở đây không có gì khó khăn và chế độ dien thô ở đây sẽ là chế độ ở mǎu quốc.

Rồi đến những thuộc địa khai thác. Về miêu Tây Phi-châu và Trung Phi-châu, nhân dân còn dã man và dã bô hoang cỏ đến hàng ức, hàng triệu mẫu. Muốn khai thác những đất ấy, Mǎu quốc không moag đem dân trong nước sang, vì thủy thô bất hợp, cho nên đe lại quyền khai khẩn cho một số ít công ty lớn. Có công ty khai khẩn một đồn dien rộng đến 11 triệu mẫu ở xú Congo, một thuộc địa khai thác.

Dân bản - xú lě tự nhiên là trở nên một hạng nhân công rẻ giá lěn lợi cho một số ít đai tư bản.

Nhưng ở Madagascar, vi nhất là ở Đông Dương, vấn đề dien thô trở nên phức tạp hơn. Phức tạp hơn là vi ở những xú ấy cũng còn nhiều hoang điên phi nhiên, nhưng ở đó lại có những dân tộc đông đúc và đã tới một trình độ văn minh không thể coi thường được. Cố lě vi thế nên ở đây, một mặt Mǎu quốc cần trọng quyền lợi của nhân dân bản-xú, một mặt không dám phóng tay cho cả nhau hay các công ty những đồn dien quá rộng.

Tuy nhiên, trong khoảng hai mươi năm gần đây, những nhà lý-tai thiện nghệ ở Pháp hàng đe ý đến những miền đất đồi ở Đông Dương và đã thu được những mối lợi rất lớn trong công cuộc khai khẩn các đồn dien cao xú và ca phê.

Cũng vi thế, nên ở những đồn dien ấy, sản xuất ra một hàng lao động làm ăn một cách cực nhọc

khô sở và những nỗi uất ức của họ ngày thường vang động đến tai kẽ đương chức. Lại còn có khi, những đồng ruộng của dân làng ở trong đồn dien, vì dân làng không rõ pháp luật, không kêu nài đúng hạn, nên bị chủ đồn dien cướp mất.

Ta đã xem qua cái chính sách dien thô ở các thuộc địa Pháp. Cuộc triễn lãm ấy làm ta nhận thấy một nguyên tắc đáng kẽ của chính sách ấy: Mǎu quốc tùy theo tình thế của thuộc địa đặt chế độ dien thô, song lúc nào cũng nghĩ đến cách làm lợi cho dân Mǎu-quốc di sang thuộc địa hay là cho tru bản của Mǎu quốc đem sang thuộc địa.

Nguyên tắc ấy rất sai lầm. Ở những thuộc địa đất quá rộng, người quá thừa thì nguyên tắc ấy đem ứng dụng còn có lý, chứ ở những thuộc địa mà nhân dân bản-xú dã đồng dảo, có khi lại quá đông đảo như ở Đông Dương, thiết tưởng nguyên tắc của chế độ dien địa là làm lợi cho dân bản-xú dã. Khuyến khích, giúp đỡ nhân dân bản-xú khai thác những miền hoang đża để mưu cho họ một cuộc đời dễ dãi hơn, dân dãn chính phủ đã hiều rõ đó là một việc hệ trọng hơn là việc mưu lợi cho ta bản Mǎu quốc.

Dân thuộc địa mong Chính phủ cứ theo chính đạo ấy mà di, di mãi; họ rất mong rằng trước khi Chính phủ cho khai khẩn, những đồn dien quá rộng, những người đại biểu của họ có quyền bàn bạc với; họ lại rất mong rằng công cuộc tiêu doanh dien đe giải quyết vấn đề nhân mǎn ở những miền đồng người, sẽ có tính cách bình dân, có tính cách cộng hòa, mới [khỏi] có những cuộc bóc lột, bá hiếp.

Hoàng Đạo

NGƯỜI VÀ VIỆC

LÀM BÁO

LÀM BÁO là một nghề đáng kinh
nhà làm báo cũn g có lè cao
thượng hơn.

Thứ một chủ nghĩa, một lý
tưởng thi con gi ống là hàng ngày,
hàng tuần có cơ quan để bình vực,
để truyền bá. Các nhà làm báo xưa
nay vẫn tự hào có cái thiện chức
ấy.

Vậy nhà làm báo cần phải tự
trong. Trong các cuộc tranh luận
tự tưởng có phản đối, chủ nghĩa có
trái ngược nhau, bao giờ nhà
lãnh báo cũng phải biết trọng sự
thực, biết tìm những lè chính đáng để
những chứng cứ xác thực để bình
vực cái thuyết của mình. Và lúc
nào cũng cần giữ lè độ, lè độ của
những người có giáo dục: mai mỉa,
sau sác đến đâu cũng vẫn có thể tr
trong sự lè phép được.

Những nhà làm báo gần đây như
quen mắt cả những ý tưởng thông
thường ấy. Họ cho lòi thòi, cầu
chứi rùa là của giàn, nhìn sự
thực như ác mộng, cho danh dự là
rê rách.

Chửi rùa nào có khô gi cho can !
Hàng cá, hàng thịt, hay họa côn đỗ
ho vẫn làm nhú vây. Vợ mà nhau
nhà làm báo gần đây lấy lè sung
sương được theo cái gương đế soi
ấy. Nhà làm báo này bao nhau làm
biết kia là hòn, là không có nhau
phảm hay đù hét; các nết xấu, nhà
lãnh báo kia tảng trả lại những dung
đang cũng ghê gớm như vậy, thì tưởng
chẳng cần phải có học thức mới
làm được. Trái lại nữa, it học thuc
ít giáo dục bao nhiêu thì làm vậy
lại càng đế đáng bấy nhiêu. Thương
hại thay ! họ không biết rằng họ
dùng những giọng hàng cá, không
những họ tự hạ xuống dưới các
mặt hàng trong xã hội, mà họ còn
ném cái nghè làm báo dâng trọng
xuống đồng bùn nứa.

Thòi bi rất đế, vu cáo cũng rắng
để. Còn gì đế dâng hơn là cù vu
không đợi cho người ta, không cần
đến chứng cứ, không cần đến sự
lương thiện. Lối là tám rất đáng
kinh bi.

Tôi đương ngao ngán nghè đến
thực để dâng thương ấy trong làng
báo Annam thi bạn tôi có người
bão :

— Hé dùng những phương pháp
đáng kinh ấy không phải là không
có lý. Chỉ là vì họ sợ những cuộc
tranh luận có lè độ. Nếu chỉ đem
tranh đối với thi tưởng, lý luận
đối với choi với thi luận, thi người
nào lỗi lạc hơn, lý thuyết nào cao
hơn, tất thắng. Nhưng họ biết là
tranh họ trống không, nên họ
phải dùng đến câu thòi, lời vu
cáo để lèp sự trống rỗng ấy.

Tôi ngâm nghè cho câu nhận xét
ấy là đúng. Nhưng đối với hàng làm
báo không biết trọng nghè ấy thì
đối phó làm sao cho đúng lè. Tôi
tưởng chỉ có hai cách: một là họ
chỉ đáng nhận lấy một cái tái, hai
là họ chỉ đáng nhận lấy sự im lặng

khinh bỉ. Sự im lặng có lè cao
thượng hơn.

Còn những cuộc tranh luận về
tự tưởng trong vòng lè độ, ta nên
mong sẽ thực hiện trong làng báo
Việt-Nam. Riêng về phao chúng tôi,
không bao giờ dám tranh những
cuộc tranh luận có tính cách ấy.

THUỘC ĐỊA TRƯỚC

NGHỊ VIỆN

NGHI VIỆN Pháp đã bàn đến thuộc
địa.

Trả lời một ông nghị phia Hữu,
ông Long Tông Moutet có tuyên bố
đại khái rằng :

« Nước Xiêm không động binh,
hông tăng số quân lính, chỉ tăng đồ
quân nhung thời. Tay vậy, nước Xiêm
vẫn vui lòng để hàn với nước Pháp.
Một hòn uất giữa hai nước viai mới
ky xong, sự giao thiệp của hai nước
vẫn hoa hả, vây không nên nghĩ
như người ta ».

... Trước linh thể Viễn-dông, bộ dâ
mưu cuộc phòng thủ Đông-duong. Bộ
sẽ theo mọi bón chương trình ba năm
để làm việc. Hiện nay, dâ có phương
pháp để che trở bờ biển Đông-duong
để quản nhung một ngày một tối
hơn ».

Ấy thê là la không lo sợ gi cuộc
tấn lán của môi cường hõi nào, cù
việc ẩn ngũ giờ. Tay nhiên, nếu ta
biết cách phòng thủ Đông-duong và
biết rõ cái chưng trình ba năm kia
thì vẫn ẩn ngũ yên ẩn no hon. Nhât
là nếu ta biết trong cái chưng trình
ấy, có dý định lập một đao quan
Đông-duong và dát việc cưỡng bách
đao quan cho người Nam thì àn mời
thay nó, ngã mới thoát là giàn.

Ông Long trưởng lại nói thêm rằng
ông không tánh thành một chính sách
bó buộc. Cán phai có trái lè dù dâ, nhưng
cũng cần phải có cái khác nữa.

Cán phai cho thuộc địa một chế
độ rộng rãi. Cuộc điều tra thuộc địa
nó chia ta biết cần phải làm nhung
gi ». Nhưng ông Long trưởng
quyet rằng: chiến tuyến và Binh dân
lành lập không phải đe người dâ
đóng đến chủ quyền của nước Pháp.

Nhưng điều đó trưởng ông thường
tranh không cần phải nói. Ai ai
cũng nghè như ông cả. Nhân dân
thuộc địa không ai động đến chủ
quyền nước Pháp cả, họ chỉ thiết tha
được hưởng nhung lè do nền tảng
của chế độ cộng hòa mà thôi.

TỰ LÝ

ÔNG PHẠM XUÂN BỘ

ÔNG Phạm xuân Bộ, hội trưởng
hội Trí tri Nam-dinh có đến
tham lòi soạn Ngày Nay, để phân
tranh về một buổi diễu thayết ở hội
quán Trí tri. Ông nói thường thay
diễn thayết hay nói chuyện về một
một vấn đề gì, phải đưa bài diễn văn cho
ông và ban trị sự Trí tri xem trước.

dô và hành vi của ông ta trên tờ báo
Ich Hieu.

Còn sự ông cho ông Vi huyền Bắc là
một nhà văn « có tài già già », thi
đó là ý kiến riêng của ông, ông bắt mọi
người theo sau được. Chẳng tài chi
biết xét về kịch « Kim tiền », mà phê
binh thôi.

Nhung, việc gì phải với vang. Quyền
« Người giòng » của ông, thê nào
chẳng có dịp xuất bản. Lúc đó người
ta sẽ biết giá trị của văn ông, với
giá trị văn tác già truyện « Tháp
Ly ».

Xin dâ cho các người đọc phê bình
và xét đoán, chửi ông bảo rằng vân
ó hay, thì chúng tôi biết làm sao
được ?

MỘT TIN QUAN TRỌNG VÀ BẤNG LO

BIA N. N. số Mùa Xuân năm Mậu Dần
Chô này sẽ có lời chú thích nêu tung cùn
giá bì mặt.

Nhưng lần này người ta không soạn
diễn văn, người ta chỉ ẩn khâu mà
nói thôi. Ông soj i tự tưởng người ta
chỉ bắn về một ván đê ván học, nên
ung cho phép ngay. Cò ngay đầu
người ta lại lợi dụng buổi diễn thuyết
để công kích cả nhân, dâ nói ông
Công sứ Nam-dinh và cù thành giả
thành Nam-nà dâ phải ngô lời phản
nản về ông và ban tri sự hội Trí tri.
Vậy ông đến bát lòi lồng thành thực
cùa ông với chúng tôi.

Chung tôi nhân thấy ông Phạm
xuân Bộ rất thành thục. Vâne
chúng tôi đang 많이 lòi này tên bão
tâi vì ông Bộ nói chúng tôi có thê
đang.

N. N.

THẾ NÀO CHO VỮA LÒNG ?

SAU khi tuyên bố kết quả giải
thưởng văn chưng Tự Lực Văn
Bản năm 1937, chúng tôi nhận được
rất nhiều thư của các bạn có tác phẩm
đẹp thí — cóc nhien là các bạn không
được giải thưởng. Trong các thư
đó, có người oán trách, có người phàn
nàn, cũng có người nhà nhận chịu sự
phản binh của chúng tôi, lại cũng có
người thỏa mãn chúng tôi, và cũng có
người thoa ma chúng tôi vì đã không
được giải thưởng.

Bởi với những thư đó, chúng tôi
không hề trả lời. Vì làm thế nào cho
mọi người đều được vừa lòng ? Mâ
thường những nhà văn xứng lại là
những người huyễn hả. Các ông này hình như
quen rằng gửi tác phẩm đến dự thi,
thì tác là minh đâ chịu quyền phê
binh của người khác rồi.

Ông Từ Ngọc Nguyễn Lân cũng cù
gửi tác phẩm đến dự thi. Nhưng tác
phẩm của ông không được giải
thưởng, mà chỉ được chú ý thôi.
Việc này cho chúng ta hiểu cái thái

Bắt đầu từ 1er Janvier 1938:

DOCTEUR

CAO - XUÂN - CẨM
chuyên trị bệnh Hoa-Liéu
và Nội-thương sẽ dọn lai
số 153 Đường Cầu, Cầu
Đồng (153 Boulevard Henri
d'Orléans Hanoi)

Téléphone 326

Có phòng dưỡng bệnh và
hộ sinh

KÝ YẾU CỦA ÁNH SÁNG
CÙNG CÁC BẠN
THANH NIÊN Ở HAIPHONG

THEO chương trình hành động,
Đoàn Ánh Sáng cần phải thiết lập ngay ở Hải-phòng cũng như ở các nơi khác, một chi hội địa phương, vì thế mà ban trị sự họp ngày 15-12 đã cử các bạn: Nguyễn Tường Tam, Hà si Cá, Nguyễn Thế Lữ và Nguyễn Trọng Trạc xuống Hải-phòng để lo liệu những công việc tổ chức đầu tiên.

Đã được những vị:

- 1.) Tô văn Lượng. Président A. F. A.;
- 2.) Bạch thái Đào, Industriel;
- 3.) Nguyễn đức ThuẬt, Compteur l'U.C.I.A.;
- 4.) Bùi đức Long de l'Assistance médicale;
- 5.) Vi huyền Đắc, Auteur dramatique;

Nhân lời dâng lên hiệu triệu các thanh bão, các nhà từ thiện cùng các bạn thành niên nam nữ để liên kết thành một sức mạnh hoạt động.

Chúng tôi mong rằng những bạn thành niên nam nữ cùng liệt vị thân bão và các nhà từ thiện ở Cảng sẽ tiếp lòng sô sắng ủng hộ 5 bạn trên để chi hội Ánh Sáng chóng thành lập ở Hải-phòng.

Đoàn Ánh Sáng đã vi sự như cầu cần thiết của lao nhàn công nông mà thành lập, chúng tôi ước rằng đoàn Ánh Sáng sẽ vi công tâm và nhiệt thành cứu hết thảy các bạn mà tồn tại mãi mãi.

Chúng tôi rất trọng đại và túc nhiệm ở lòng háng háng và tri kỷ quyết của các bạn, vậy trong lúc này, theo như lời ông Thủ tướng Yves Châtel nói trong cuộc họp với Ánh Sáng buổi 21-12-37 tại Khai Trí Tiến Đức, các bạn hãy nên vi dân nghèo, gác bỏ hết mọi sự hiếu hiền hay bất đồng chính kiến, dù là chính trị hay tôn giáo, mà cùng nhau làm mọi việc có tính cách cải tạo xã hội.

Vậy những bạn: Tô văn Lượng, Bạch thái Đào, Nguyễn đức ThuẬt, Bùi đức Long và Vi huyền Đắc sẽ cố ý cho việc lập chi hội Ánh Sáng tại Hải-phòng không có kết quả. Như thế, các bạn sẽ giúp cho dân nghèo ở Hải-phòng không có thòn Ánh Sáng đầu tiên.

(Xem tiếp trang 19)

Phòng triển lãm
1937

(Tiếp theo trang 4)

Tranh thanh hay chỉ nám nay không có mấy, chủ những tác phẩm của Phạm Khánh và Đỗ đình Hiệp.

Nhiếp ảnh là một nghệ thuật rất khó, không phải dễ như người ta tưởng. Ví chụp khéo (*Technique*) là một chuyên, mà bức ảnh đẹp lại là một chuyên.

Hai nhà nhiếp ảnh nhiều tác phẩm nhất là Lê dinh Chử với Vũ an Ninh. Ông Chử có vài bức ảnh đẹp, bức, « những người kéo xe bò » ánh sáng rất khéo và linh động. Ông này cho ta nhiều by way.

Ông Vũ an Ninh có bức « jeu de fond » - đôi giày và bóng trên ván cát. Những tác phẩm này là một tác phẩm giàn xếp (*composition*), vây mù ông đã dời giày ở giữa, mắt vẹp. Giả cho đôi giày ra bên, và dời cái bóng nghiêng đi và dời ra chút nữa thì hay hơn.

Người ta nghiêm rằng, hễ những bức các ông chụp tự nhiên thi đẹp. Còn những bức các ông định làm cho có vẻ « mỹ thuật » thi rất xấu. Như bức ảnh ông cụ hút thuốc lão của Lê dinh Chử, hay bức « Búi chieu » của Vũ an Ninh, sự lố làng là rõ rệt. Nhưng nhả chơi ảnh bèn ta nên xem xét những tác phẩm về mòn ấy của người Nhật.

Về kiến trúc, ta vẫn được thưởng thức nghệ thuật của máy nhà kiều trú sa đà nồi tiếng các ông Luyên, Tiếp và Võ đức Diêu với một người mởi là ông Nguyễn gia Đức.

Tóm lại, cái cảm tưởng mà phòng Triển lãm hàng nam cho ta là một cảm tưởng lạc quan. Ta được chứng kiến cái ảnh hưởng tốt đẹp của trường Mỹ Thuật, của những nhà nghệ sĩ ở trường ấy ra, mà công việc đã đổi thay được cái xã hội thiếu mỹ thuật này.

Thạch Lam

CÙNG BẠN ĐỌC

Về cuộc thi « TRUYỀN BỐN NGƯỜI » diễn 28 Décembre hết hạn và trong số báo sau sẽ tuyên bố kết quả.

DIADERMINE

là một thử kem thuốc (crème médicale de Beauté), không có chất nhũn. Kem DIADERMINE làm cho da mềm và đẹp. Kem DIADERMINE làm hết các mun đỏ và lột nhăn ở mặt. (L. DIADERMINE est une crème de beauté naturelle, non parfumée, prescrite par le CORPS MEDICAL)

Có bán tại nhà: COMPTOIR COMMERCIAL
Chuyên mua bán Nước-hoa, phẩn, sáp
59. Hàng Gai, Hanoi

« Ngược Giòng » và « Thoát Ly »

ÔNG Từ Ngọc khoe ông ta quán tử, vì bị chúng tôi công kích từ khía ấy còn viết trên báo Phu-nữ thời dam, thế mà ông ấy không hề trả lời lại, lấy có rằng « tránh voi chẳng xấu mặt nào ».

Nhưng sau khi biết nghĩ sao ông ấy lại không tránh voi nữa và gửi tác phẩm (Ngược giòng) đến cho chúng tôi để xin đư thi.

Nay không được tặng một phần thưởng nào (có lẽ vì thế mà ông ấy tức tối), ông ấy lại nghĩ ra một điều mới là khác: tôi ăn cắp vua của ông ấy. Rõ ràng thương cho ông ấy quá, có một khối óc chứa đầy những ý tưởng táo bạo, án trộm !

Muốn rồi tôi cắp cắp vua của ông Từ Ngọc không, ông Từ Ngọc chỉ việc đem diց bao hay cho xuất bản truyện « Ngược giòng ». Chút tóm tắt cốt truyện như ông ta, tôi thấy ngày thơ và tết cướp quái ! Ông Từ Ngọc tưởng vua là một vật có thể giấu kín được, nên mới đặt điều vu-cáo một cách dễ dàng và trẻ con như thế.

Một nhà văn đã không tự biết tài minh như ông Từ Ngọc đến nỗi thù oán một văn đoàn không tặng giải thưởng cho mình còn dám thõi ra một câu vu-cáo, thi không biết đó là một sự đáng buồn trong làng văn hiện thời không ?

Không nạm ! Ó đời thi thiểu gi cốt truyện mà còn cần phải di lấy cốt truyện của người này, cốt truyện người khác ! Làm như văn chuong chí toàn là cốt truyện cả. Một anh phu xe kè cho tôi nghe một câu chuyện kéo xe. Tôi đem viết thành truyện ngắn, dẽ thường anh ấy cũng đến nhà tôi mà đòi cái cốt truyện của nhà ấy chăng ? Huống chi tôi lại không hề nghĩ đến truyện « Ngược giòng » khi bắt đầu viết truyện « Thoát Ly » thì ông Từ Ngọc còn định đòi xương cốt gi ?

Nhân tiện, tôi thuật lại một câu chuyện rất buồn cười mà rất khó chịu cho tôi. Một hôm anh Thé-lú-ké cho tôi nghe một câu chuyện hay hay. Tôi liền viết thành truyện ngắn và in lên sách nữa. Một hôm anh Đoàn-phủ Từ bảo tôi : « Ngày, truyện « Thưa chí » của anh, người ta đã viết rồi, y như truyện của anh ». Tôi chỉ cười nhưng trong lòng rất lo lắng, vì biết rằng thế nào kẻ thù cũng sẽ lợi dụng sự đó mà chưởi cho mình những điều không hay.

Quá nay xảy ra việc này: ông Từ Ngọc bảo tôi theo truyện Ngược giòng của ông ấy để viết truyện Thoát-ly.

Mỗi lần nữa, tôi xin ông Từ Ngọc làm thế nào cho ra đời ngay truyện Ngược giòng để ai nấy biết cái chân giá trị của nó, và xem :

1) Nô có xứng đáng một phần thưởng to hơn mấy lời khuyên khích mà chúng tôi đã tặng nó không ?

2) Nô có là cốt truyện, hay nô có giòng truyện Thoát-ly (1) của tôi không ?

Khái-Hung

1) Nếu ông Từ Ngọc sửa chữa lại cho « Ngược giòng » khác trước thì lại là một việc khác. Nhưng chắc ông Từ Ngọc chẳng làm thế đâu vì ông ấy cho tiêu thuyết « Ngược giòng » của ông ấy là hoàn toàn rõ, hoàn toàn đến nỗi người ta phải ghen ghét không tảng giãi nhất.

CÙNG CÁC ĐẠI-LÝ N. N.

Vì số Mùa Xuân năm nay có tốn kém nhiều, vậy bán báo yêu cầu hết thảy các Đại-lý điều này :

Trước ngày 10 Janvier 1938, các ngài xét xem có thể bán được bao nhiêu số thì lập tức gửi thư về cho chúng tôi biết. Bán bao nhiêu lấp đủ ngân ấy thôi vì bán bao không nhận lấy lại báo ẽ và coi những số các ngài sẽ lấy là đã bán hết rồi. Xin các bạn đại lý lưu tâm cho.

Ngày Nay

Láu, giang-mai, hạ-cam

Bệnh lậu đe lừa hoặc chữa không khỏi có thể sinh ra nhiều biến chứng nguy hiểm, lở ngọc-quân (balanite), ăn xén ra ngoài (défermentation), xung khớp xương (arthrite), v.v... Kép dùng thuốc láu số 13 của

BỨC THO ĐƯỜNG

131, Route de Hué - Hanoi

sẽ được khỏi muu và chắc-chắc. Giá 0p50 một bộ.

Tuyệt-nợt kiêm-tinh hoán — Trong thuốc có 7-10 chất bồ và 3-6 chất sát-trùng. Lợi tiểu-tiến, tống hối nọc độc toxicine và làm đường tiểu chống lèu da. Một bộ dùng 5 ngày, giá 1p50.

Nhận chữa khoán dàn ông, dàn bà.

HÔI CHO' HAIPHONG NĂM 1937

Tù nhã thương-mai tới nha thương... yêu, ai mà không thích hội chợ. Nhà thương-mai đến hội chợ để quảng cáo hàng hóa, nhà thương yêu đến hội chợ để quảng cáo ái-linh, nhà sác và cả hàng hóa nữa, hàng hóa đều ở mình.

Gửi hai bảng « nhà thương » ấy
còn có nhiều nhà thương khác:

Nhà thương tiên - Bão ra năm xu lấy vé vào xem thi xem cho khắp, nên có khi dem theo cái bánh mì năm để ăn bữa sáng rồi ở luôn cho tới chiều. Hoặc giả lai có người thương xót cho năm đồng xu bỏ ra mà chẳng được xem cái gì khác những thứ bày bán ở ngoài phố.

Nhà « thương tâm » vì những cảnh đánh đập - xíc đòn giã cho tưởnng lầm rằng những người vào xem đánh đập ai.

Và những nhà « bị thương », vi
ết nhận được « roi » và « móng gò » một cách rất hả hỉ.

Lại câu chuyện

« Anh-dì-dìn »

Còn nhô kỳ hội chợ đầu tiên của Hà thành, người ta phân biệt ra hai hàng vào cửa: hạng Tây trả một môt vă hàng Nam năm xu. Thành thử một cậu tây lai vò thura nhau, nghèo kiết cึง phải nộp một môt hào vào cửa, còn cự vă Hoàng và cự thiều Vị, ông han Soạn lai chả phải trả cát cát năm xu thôi. Người ta nhận ra sự bất công và lý ấy nên mấy kỳ hội chợ sau, xăa quách hai chữ *Européens* và *Indigènes* dì, mà chỉ để lại chữ Op.10 và Op.05. Như thế, cự vă Hoàng và cự thiều Vị bay Nhị Linh này nấy, nên muôn tiêu một hào vào cửa, chơi thì cứ việc mà tiêu. Còn cậu tây lai vò thura nhau, nếu chỉ chảy được có năm xu thì cũng không ai cấm vào đảng cửa it tiễn.

Loài người iến được về chỗ hữu lý, nay lại lùi về chỗ vô lý, vì hội chợ Hải-phòng đã đặt lại hai hàng Tây và Nam như trước rồi. Ai ngờ dưới Hải-phòng tồn cõi đến thế!

Thương vố

Hôm đầu, người xem còn vắng, nên còn được họ chiêu chuộng: bắc lết mũi nào sang làm bèn cái cát hán vé hàng một hào, có đám bàn vé chỉ lẽ phép bảo cho biết :

— Les indigènes à l'autre côté.

Nhung mây hóm đồng người thi ho đã có cái roi, và chiếc giấy để giáng cho những người y phục xuềnh xoèn biết điều phản biện trên kia.

Một người dân bá qua vải áo nâu tay cầm nám xu tiến qua lối cửa vào làm theo hình báu ngựa (một sáng kiến phi thường của hội chợ Hải-phòng).

— À ! máy lầu vé !

Giong nói của một anh bé, phục phịch. Tức thi những quả đấm giang nhau múa rào xóong thân thể người dân bá, mặc dùn người này có phản trắc :

— Tiền đây mà ! Tôi chờ từ 6 giờ đến bảy giờ quá 8 giờ rồi mà không len vào lấy được vé, chứ tôi có lậu vé đâu.

— À ! máy cồn già mòn !

Tiếp luon mấy cái đã dit nữa.

Hai cái thái cực

Hôm đầu, hội chợ vắng người quá. Muôn chụp cái ảnh có khi tôi phải chờ từ năm phút để có người soi lại, sợ bừa binh của tôi sẽ hòa ra phô Nam-kinh trước khi quân lính Nhật kéo vào, nhất những gian hàng lái làm theo kiểu Tàu đặc, nên cảnh càng hệt lắm.

Trái lại, hôm sau người đông đúc nỗi tôi không chụp ảnh được nữa vì sắp bẩm thi đai có một cõi đến đứng lấp ngang mắt ảnh (bẩm máy ảnh chứ không phải bẩm cõi kia).

Hội chợ hay chợ phiên ?

Một bọn công tử di ngheh ngang trong hội chợ, đầu đội mũ giấy của mây hiệu báu thuốc tạng, tay cầm túi hoa giấy. Gặp cõi nào, họ cung tung hoa giấy lén đầu, lén mặt. Thi ra nó làm hội chợ ra chợ phiên. Kẽ cũng chả sao, vì dè là « chợ » cõi. Lõi — nêu có lõi — ebi ở người đầu tiên dịch hãi chữ *kermesse* và *foire ra « chợ phiên » và « hội chợ »*. Sao không cứ gọi là « khiec ! mei ! » (tiếng rứt của gai bị trêu) có phải vừa dũng hơ, lại vừa khêu người ta khỏi lán *kermesse* với hội chợ không?

**NƯỚC HOA NGUYỄN CHẤT
HIÊU CON VOI**

PHUC - LOI
N° 1, Avenu Paul Doumer — HAIPHONG

1 lọ	8 grs	Op20	1 tá	2p00
1 lọ	8 grs	Op30	1 tá	3p00
1 lọ	20 grs	Op70	1 tá	7p00
1 lọ	500 grs	8p30	1 kilos	18p00

Tchil-Long 66, Rue des Paniers à Hanoï
Thiên-Thành Phố Khách à Namdinh
Quân-Hưng-Long Rue Sarraut à Vinh
Phúc-Thịnh Rue Paul-Bert à Haë
Quảng-Hưng-Long Marché à Touane
Đông-Xuân Rue Gio-Long à Quinlhon
Phạm-hạ-Huỳnh 36, Rue Sabourain à Saigon

Quẩy bà quẩy cô

Trong khi ấy thì tiếng mây truyền thanh của mây hiệu thuốc kia oang oang lên tiếng :

Tàu, nứa giống Lào. Ông ta giữ mitch lai để giới thiệu mây cầu li nh trong miêng :

— Mestr., governear Khôn (?)
mestr., gouverneur .. (không phải Đại
mestr., journaliste).

Hai ông kia cùi đầu nói sê mấy tiếng chẳng hiểu là tiếng gì. Và minh cũng cùi đầu nói đáp lại mấy tiếng mà minh cũng chẳng hiểu là tiếng gì. Thế rồi hai bèn bắt tay nhau, chia rõ.

Sau có người bảo đó là hai ông tổng đốc Xiêm. Rồi hân hạnh cho minh chua, tự nhiên vđ được bắt tay ngay hai quan tổng đốc Xiêm.

Phóng viên

Một ông chừng nghe thấy ông Tiếp giới thiệu minh là « được na lit », chạy ngay lại bắt tay hỏi dồn :

— Ông chụp ảnh cho báo *Bông Pháp*, phải không ? Ông là phóng viên báo *Bông Pháp*, phải không ?

Tôi nhìn xuống chân không thấy cầm chét mắt một con chó nào liền trả lời :

— Không.

Người kia có vẻ thất vọng. Tôi nắm cười nói tiếp :

— Nhưng tôi cũng là phóng viên tờ báo.

Tức thi người kia khe cho tôi nghe hết những nỗi bực mình, khó chịu về hai cuộc khánh thành và nhè tội viết bài đăng báo hộ.

Tôi buông râu đáp :

— Những chuyện ấy nghe thảm quá, mà ông gián đốc báo tôi lại bảo tôi viết một bài phóng sự vui, vì thế tôi không thể chiếm ông được. Nhưng ông cứ để tôi nghĩ cho chín xem tôi có thể viết những chuyện thảm ấy bằng một giọng vui vui không?

Có gì đâu, ông ta là nghị vien nhận được giấy mời đi lễ khánh thành cầu kèo và hội chợ Hải-phòng, nhưng có lẽ ông ta không có vđ nghị vien một tí nào nên không được người ta cho qua cầu và vào chợ.

Chỉ có thể, thi ai còn viết sao cho vui được ! Nhưng thời, cũng cứ chiều ông nghị mà viết ra cho ông ta hông lỏng, không có nhõ ông ta buồn phiền quá, khoda sau lại không ra tái ứng cùi khôn.

Tôi đã toan đến lại để xem chiều hông giữa trời. Nhưng chợ nứa tôi mản chiều hông ở Hà thành bến bờ sông Nhị-Hà ngày hội Chinh trung, tôi liền với vàng ra về, tự hem nêu có cao đâm trở lại hội chợ một lần nữa sẽ làm bài « lường thuật » (tiếng tân hơn).

Qua các phô, tôi thấy treo nhau nhẫn những bức vé quẳng cáo và hông chữ lõi lẽ rất ngọt ngào và lè phép : « Mỗi quý-ba, quý-ông, quý-cô, quý-cầu... vào xem hội cho Hải-phòng... ». Tôi lại nghĩ tới cái mây truyền thanh quẳng cáo thuốc...

Nhị-Linh

NHƯNG bài thơ ký Diệu
Thường hàn cung của
một thi sĩ trong phái phụ
nữ.

Thơ của bạn gái mọi nơi bay về nhau
bao giờ này nhiều lắm, đủ các màu,
đủ cảm tình cảm tha thiết. Đó là tội
của gió thu. Hay đó cũng là công
của gió thu. Vì những cảnh lá đưa
thơ tuy có nhiều cảnh đã úa tàn,
nhưng trong thơ phần lớn bằng
phẳng, không thường, nhưng tôi
cũng lựa được đôi bài tôi là thành.
Thí dụ như mấy bài của cô Ngọc
Dung mà tôi muốn khuyên khích
hỗn nó, của cô Hirono Bình mà tôi
thấy khởi sắc của sự tần tôi và... cô
Diệu Thường mà tôi tríchabor
dưới đây.

Bài « Tiễn đưa » có làm từ tháng
năm năm 1936. Lời thơ dễ dàng
và... dễ tinh, nhiều tiếng đèn dưới
ngôi bút có rát mua mán và sung
sướng được cô viết lên mặt giấy
thành điều thành văn.

Nước trong như lọc, lặng như buồn,
Em tiên đưa anh máy dâm đương,
Đèn bước đường xé thân xóm cũ,
Im lìm ẩn dưới bóng chiều hôm...

Bến dấp đánh gat lệ phân chia,
Đến bước đường xé chẳng hẹn vẹt...
Gió cuốn trôi chiều, mây vẫn đực.
Nỗi chia, đau tưởng tới gian nguy.

Ngân ngọt, em đứng dõi theo anh :
Chỉ thấy bụi mùi dáng lá xanh;
Vô ngựa duỗi lòng đường dâm đương
Em đánh dẽ ám thầm năm tháng đẹp

TIN THƠ'

đường quanh » mà người ban tráng
sĩ đang... vô ngựa duỗi lòng.

Thì ra cô Diệu Thường, những
lời chót chày quá êm đềm đã dẫn
thi hứng của cô tới những đường
dễ dãi. Cô dễ dãi với những cảnh
tường tượng ra, với những lời cô
dùng để diễn tả. Cô vui lòng nhắc
đến những « hương khói yêu
đương », đến những « năm tháng
ám thầm chót », và nhất là đến cái
« chuỗi ngày xanh » là thứ chuỗi
ngày nhiều người lấy & vẫn tho
Pháp.

Trong bài « tàn tạ » của cô, diệu
và vẫn thơ ôn thỏa và rất dịu dàng,
song những tiếng khóc than kia vì
nghe thấy nhiều lần nên người ta
tưởng là khóc dỗi.

Em không muốn lòng yêu tha thiết

Tinh quản ơi ! vì hương khói
yêu đương
Đã lạnh tắt bên lòng em đau khổ,
Muôn ngàn năm khát hanh da
thương.

Em đánh dẽ ám thầm năm tháng đẹp
Lanh lùng chót trên mói xóm em.

Và trên chuỗi ngày xanh gần lở kết,
Em ba辛勤 lau má phản lè mờ
hoen...

« Đau khổ » với « thương đau »,
« mồ tóc xanh » và « chuỗi ngày »
cũng « xanh » như thế... Đó lại là
những lời vò ý của người làm thơ
có hoa tay như cô Diệu Thường.
Người có hoa tay thường vẽ rất rõ,
rất khéo, thoát nhìn tường ua mắt,
nhưng thực ra chỉ có những nét
thần thuộc, thần nhiên, tinh cù,
không đẹp vì sự gắng gò tìm tòi và
không có dấu hiệu của ý chí thành
thực.

Những lời tôi trách cô Diệu
Thường bình thường nghiêm nghị quá.
Đó là vì tôi muốn cho người làm
thơ này hồn dỗi với... tính đê dải
của mình. Cố cái tài nghệ như tôi
thấy trong ám diệu thơ cõi, sao cô
không cho người ta nghe những
khúc thầm thia hơn, những tiếng
khêu gợi từ trong tâm hồn sâu kín ?

Dưới đây, tôi đã cõi đặc sắc nhất của
cô. Vẫn sự dễ dàng trẽ nải trong
những lời dோ dang, song ám diệu

Ý TÚ

THÀY — Le sou... đồng xu ? Thé
le cou là cái gì ?

TRÒ — Bãm... nói thật ra sẽ
thầy đánh.

rất êm, gợi được một cách mơ hồ
những hình ảnh sương mờ, tóc
vòn, màu nhung của hoa và giáng
rốn múa chập chờn của người đep.

Gió thầm ca khúc ái ái,
Trăng vàng tan lăn lăn trong hõ...
Dat dão mây khóm lau khõ,
Sao diều đầu vắng xa dưa, hõi bãm...
Bồng mõi hiện dưới mán sương g
Lã loi lán tóc mây buông giò vòn.
Sóng nhang hoa thảm dập dòn,
Rồi trong lòng lặng, tiếng đời xa bay...
Đàn chim trong cõi mơ say
Lanh lùng hơi gió heo may thở dài
Âm thầm bên khóm hoa nhái
Trong mơ, em tưởng bồng người
cung Trảng...

Đó là một bài thơ trong giắc
mơ... Người thiếu nữ vẫn vơ trong
vườn mõng... « Cõi » lượn được
nhieu vâng ngô nghinh, thí dụ như
cái hoa nhài trong khóm. Bông hoa
nhài này có vẻ bồng đàm hiên đến
cho cô hái để dành vào bài thơ...

Bao giờ cô Diệu Thường khó tinh
hơn, cô lẽ cô sẽ không làm được
nhieu thơ, nhưng lúc đó, nhbang
vẫn ít ỏi của cô sẽ là những câu
quý.

Thể Lử

THƠ ĐƯỜNG

XUÂN NHẬT TÙY KHÌ NGÔN CHÍ

Xứ thế nhược đại mộng,
Hõi lao ký sinh.
Sứ dì chung nhật tuy,
Đối nhiên ngọt tiền doanh,
Giác lai mệnh định tiền,
Nhất diệu hoa gian minh.
Tá vân thử hà nhát,
Xuân phong ngõ lưu oanh.
Cảm chi dục thân túc.
Đối chi hoàn tự khuynh.
Hiệu ca dài minh nguyệt,
Khúc tận dì vong tinh.

LÝ BẠCH

THƠ DỊCH NGÀY XUÂN, SAY RƯỢU ĐẬY, NÓI CHÌ MÌNH

Ở đời như giặc chiếm bao,
Cái thân còn dò, lao dao làm gi ?
Cho nên suối bùi say li,
Nằm lan trước cột, biết gì có ta.
Tình thời, đưa mắt sân nhà,
Một con chim hót bên hoa ngọt
ngào.
Hội xem : nay đó ngay nào ?
Ngay xuân giờ mai, yui chào
tiếng oanh.
Ngãm ngũi cảm cảnh sinh tình,
Nghiêng bầu, mình lại với mình
lâm vui.
Hát ran, chờ tắm trắng soi,
Thoại xong câu hát, thời rồi dã
quên.
TÂN ĐÀ

LEÇONS DE VIOLON,
VIOLONCELLE
par
M. NGUYỄN XUÂN KHOÁT
ancien Répétiteur
du Conservatoire d'E.O.
46, Rue Richaud, Hanoi

Si vous voulez
Descendez à
l'Hôtel de la Paix à Hanoi
Vous appréciez sa bonne cuisine,
ses chambres dans Pavillons
entourés de jardins, ses prix modérés.
Le meilleur accueil est réservé
à la Bourgeoisie Annamite
Charles Guillot - Propriétaire - Tél. n° 48

Bien manger
Bien dormir
Etre tranquilles

Bồ 0\$50

ra mua một vé sô số

SI-CAT

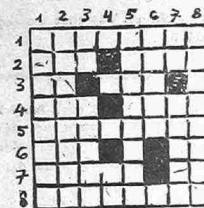
các ngài dã :

- 1) giúp được dân bị lụt
- 2) giúp được học sinh nghèo
- 3) được một chiếc Ô-tô Citroën
kiểu 1937 giá, 8 000\$00
và 200 sô trống.

Xin mua ngay kêt hết

Ông mua chó giữ trộm à? Thì con chó trước đây ông mua của tôi đâu?
Kè trộm nó lấy mất rồi.

BÀN SỐ IV

Ngang

1.) Quản Huy chấn vê tay bạn này. 2.) Côn duyên anh cưới... hết duyên anh đánh... đòn roi. Xuôi ngược dồn là yê nhau ; 3.) Một loài chim bồ. Lần thế cho người thi túi, nhưng chỉ làm thế cho mình thi xấu. Xô bồ ; 4.) Lần thế cho mình mà hai đến người khác thì không ném. Tén xura của vùng Nghệ-tĩnh ; 5.) Một thứ trinh ; 6.) Cách chống cù của loài nhai lại. Nếu so mặc quai thi thời vậy. 7.) Đầu sao thi sự đã rủi. Lần diễn ấy với người thi át có điều áy trả lại. 8.) Hai phần trên dưới chữ áy hao nhau mới thực là quân tử.

Dọc

1.) Hương thảo ; 2.) U ám, Hóa nhì; 3.) Ôn. Tiết hóa; 4.) Nghiêm ngặt; 5.) Gian; 6.) Thành thang ; 7.) Họ, Cari Ha; 8.) Ô. Chuyển. U; 9.) Nhau. Phá ; 10.) Uốc. Ách

đã được bộ ở nước Anh từ năm 1833.
4.) Mẹ nhà què. Từ trưởng. Tiếng than. Một sự thương (Cung cảm) ; 5.) Hàng dừa sáp đóng thuế thán mộc đồng bạc ; 6.) Làm vắng óc. Tiếng kêu khi mình biết rằng làm ; 7.) Thủ binh khi cô. Túc giận ; 8.) Hực rỡ.

GIẢI ĐÁP BÀN Ô CHỮ

SỐ III

Ngang

1.) Hồi Ánh Sáng ; 2.) U ám, Hóa nhì; 3.) Ôn. Tiết hóa; 4.) Nghiêm ngặt; 5.) Gian; 6.) Thành thang ; 7.) Họ, Cari Ha; 8.) Ô. Chuyển. U; 9.) Nhau. Phá ; 10.) Uốc. Ách

Dọc

1.) Hương thảo; 2.) Oang-hổ hú; 3.) Im. H.È.Cao; 4.) Ái-tien chóc; 5.) Nhịn hiền; 6.) Hoèm. Try; 7.) Sân nghiệp; 8.) Anh già.Nhà; 9.) Nho hạnh.Ác; 10.) Giai ngắn.

NGƯỜI ĐI...

Ái - tình - phiêu - lưu - tiêu - thuyền
của TRƯƠNG QUANG TIỀN

Tên 200 trang và 23 bìa ảnh chụp tại
TOURANE, HANOI, HAIPHONG. GIÁ \$45

XUẤT BẢN : 30 NOVEMBRE 1937

Lối văn nhẹ nhàng. In đẹp. Giá rẻ. Câu chuyện lý-ký.
Mua buôn do : IMPRIMERIE JOSEPH VIỆT.
Rue d'Orsay Saigon

PHÒNG TRIỂN LÂM 1937

Những hy vọng của Phòng
Triển Lâm năm nay về hội họa

TRƯỚC bao nhiêu người chen
chúc nhau vào xem trong
phòng triển lâm, những tác
phẩm, mà cũng là những tình yêu
dương tha thiết, những phút mè
mải say sưa của các họa sĩ, lần lượt
phô bày ra mắt mọi người thích mê.
Những tác phẩm của các họa sĩ
vợ chồng Lê Văn Huê
đều nhìn dưới trong một cơn gió
lạnh: những cảnh rất sơ sài, đối với
mọi người rất bình tĩnh, bỗng era
cây ngà nghiêng và đưa họa sĩ vào
giữa những hình, sắc lập tức, chập
chslashes, với dáng ngồi, ngồi giả bộ
đói nón, sung sướng, ngồi giả bộ
trong cái cảnh đang lung lạc biến
đổi đó.

Bên trên của họa sĩ Hoàng Lập
Ngôn giản dị,kin đáo và chắc chắn.

Trong những tác phẩm của các
họa sĩ cũ, người ta nhận thấy Trần
Văn Cân rực rỡ, tươi sáng và gần
quốc, lạc quan hơn, tên bài phản ánh
Lương xuân Nhí mạnh bạo hơn xưa
ma vẫn bình linh và cẩn trọng.

Nguyễn Phan Thành vẫn ngày ngô,
vẫn cục mịch, vẫn giàn di, nhưng
bỗng nhẹ nhàng và淳 trong màu
hảo, thanh thoát không ngờ trong
không khí dịu dàng xanh với con
mặt không ham đói mà cũng không
chán, em à tim về thư thái, mờ hờ
của những công việc chậm rãi và
lặng lẽ của những người quê.

NGUYỄN ĐÔ CUNG

hạt sạn

Như một bài thơ

T. T. B. trong truyện « Bà Lê Hải ».

Cũng có cát một trời thu sâu mênh mang... như một bài thơ.

Như một bài thơ cát ?

Tả cảnh

Cũng trong truyện ấy :

Tren cánh cây, mèo dài nhện đang
danh khau để tranh đoạt một con sáu,
bi vướng trong mạng trời mộng.
Rối cúc, con sáu thoát nạn, tấp thi
con nhện đực vô lý con nhện cái mà
cắn cát, mèo vò xé, nhau nuốt nhau
mảnh mít, rồi nó mới chịu thôi.

Chẳng chịu thôi thì nó còn muỗi
lâm cát gi nữa. Có lát đoán « rồi nó
mới chịu thôi » chỉ là cái đùo cho
còn vắn đỡ cát. Còn như bợ cơ
nhện đực vô lý con nhện cái thi tác
giả trông lầm đầy. Sự thực lại chính

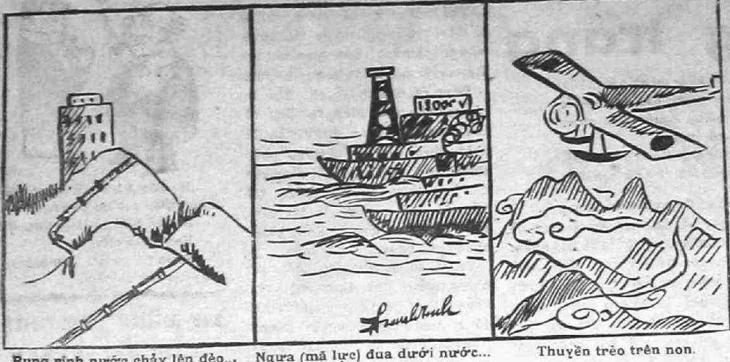
Thợ may khéo của Quý Bà, Quý Cô

Cánh nhà thờ lợp MARIE Mission Hanoi

Đã được giải nhất và bội-tinh bạc về thi may
đẹp ở chợ phiên Haiphong, Huế, Hadong, Hanoi

Áo rét, manteau, pardessus, cape
nhiều kiểu tối tân 1937.

Những câu xưa tưởng ngược đời, mà nay có thực.

con nhèn cái vồ lát con nhèn đục
« mà cần cầu, mà vò xé, mà nhai
nuốt từng mảnh, rồi nát mới chịu
thôi »

Vậy người ấy có khô khát không?

Cùng số báo trong lịch sử tiêu
thuyết « Chàng áo xanh ».

Người này trạc tuổi độ ba mươi,
cao lớn và rất khỏe mạnh nếu chẳng
bi những sự chờ đợi quá đà nó làm
cho khát khao.

Thế thì còn ai biết rằng người
ấy rất khỏe mạnh hay rất khát khao.

Màu lá

Cũng trong tiêu thuyết ấy :

Chàng cuốn trên đầu một cái khăn
nhễn dài hồng, màu tượong phản
làm cho da mặt chàng thêm xanh tái,
nguội lạnh...

Làm gì có màu tượong phản !

Ôi, lịch sử !

Vẫn trong tiêu thuyết lịch sự ấy :
Chàng áo xanh mím một nụ cười
sung sướng do thi thần tự nhủ :

— Quần chúng !.. quần chúng là
một sức mạnh vô địch mà tiếc thay
chinh họ không bợt biết !..

May mà chàng áo xanh thời Hậu
Lê (tức cõi Đỗ Quyên cài trang) chí
thì thảm tự nhủ, chứ nếu chàng ta
(hay nàng ta) gào thét lên thì chàng
ta (hay nàng ta) sẽ hóa ra một đồ
đe của Karl Marx quá chà.

HÀN DÃI SẠN

Mua AO LEN

Các ngài muốn khỏi mua nhầm
len gai hay len pha sợi, chỉ đến
hiệu dệt CỤ CHUNG là nhà có dả
tin nhiệm. Hiện nay đang chứng
bằng các áo kiểu mới năm nay.

CU' - CHUNG

100, Ru du Coton, Hanoi

VU II.. CU'O'I

Của Chu-xuân-Ncan

Tiếng dầm

CON GAI — Bố ơi, người ta học
chiếc tát để làm gì?

BỐ — Để nói chuyện với tát chứ
còn làm gì.

CON GAI — Thế muốn nói chuyện
với dầm thì học tiếng dầm ở đâu hở
bồ ?

Của B. Q. Tịnh, Nam Định

Mặt của

Hai bàu thắt nghiệp ngồi trước
kiến một nhà đóng cửa.

BAC THU NHAT — Ngày anh, từ
sáng đến giờ là trưa rồi, chúng mình
chẳng làm được việc gì cả.

BAC THU HAI — Đã thế mà thôi
đâu. Tôi lại mãi mãi những năm
gang vàng.

Vì « một tát bông là một gang vàng »,
Bây giờ bông đã sẽ những năm tắc
thì mình chả mất năm gang vàng là
gi ?

Của B. D. C., Hanoi

Xã Xé di câu

Hai bố con Xã Xé xác cần câu ở
ngoài đường về, Xã Xé giờ hai con
cá khoe với vợ :

— Ba mày trông, tao câu được hai
con chép lớn.

VỢ XÃ XÉ — Đầu ? Cả mè dãy
chứ !

CON XÃ XÉ (nhanh nhau) — Ô !
thế thi bố con mua nhầm vă hổ mất
rồi, ba g !

Binh phâm tranh

Nhà trào phúng đến chơi nhà họa
sí.

NHÀ HÚA SĨ — Ngái trông bức
tranh vẽ lúa của tôi thế nào ?

NHÀ TRÀO PHÙNG — Ồ, đẹp lắm.
Nhất là...

N. H. S. (sung sướng) — Nhã! Clà
gi a ?

N. T. P. (diêm nhiên) — Nhất
lá bức lúa !

Của L. Q. Nhàn, Saigon

Ở sạch

— Bác ạ, r
nay tôi có
của M. Martial Berthelet
nén lời f
ang la lòng trong tư tưởng
sửng phép đó cho chúng ta
nghe chữ nhân ái là ở đâ
genie, Trésor, inestimables,

Khoa de l'âme, des crimes, đ
an toàn làm được. Hiểu lực r
tiếp dược nhiều lát, giấy khun
ip đổi. Người lao động Trung ương
toại chí tình trưởng. Sẽ trích một nửa giá
góp không khí nào được. Chúng tôi

liên thiết, nhưng sẽ bị chết. Chúng
còn phải là lồng đố. Được cuộc hìn
hông luật sư. Ai muốn đấu tố, nên viết thư

tiền hàng phép mướn học đến người Quản lý
toại chí tình trưởng. Sẽ trích một nửa giá
góp để đổi thi viết rõ trong thư: « Cảnh báo thế này...»

sóng trống hét đỏ, xin gửi phép contre remboursement
giá contre remboursement thêm 10% trên phí. Người
này ứng dụng vào bất mọi trường hợp và át lát,
anh ký không phải là phương pháp mè mỉa đị doan.

Đây từ 2h30 đến 5h30. Thư và mandat viết tên người
điều, chúng tôi chiếu ý vẫn nguyên giá cũ.

VĂN HỌC THƯƠNG THỰC

CHÂY MÁU CAM

TRÈ CON thường hay bị dỗ máu
cam nhưng chưa rất đẽ.

Nếu máu dỗ ở mũi bên trái thì
đo tay phải lèn giờ và trái lại.
Nếu máu chảy cả ở hai bên mũi
thì đeo cả hai tay lèn. Cởi khuy
cố áo ra, đứng cho thẳng và chờ
hết vào nhiều lần.

Nếu không làm thế thì đúng tay
bên mũi dỗ máu cam vào nước
đất hay áp vào gáy người dỗ máu
cam một miếng gân thấm nước
nóng già hay nước thật lạnh.

CHỮA MẸO

CƠM GI ghê tởm cho bằng trông
lú trè con mũi thò lò cứ luồn
luồn đưa tay áo lèn quét ngang.
Chúng đã quen thân mệt nát như
thé khó mà chữa được nhưng..
có một cách chữa mẹo rất thần
tinh là: đem vài cái khuy len tay
áo đó.

BỊ CHUỘT RÚT

NẾU bị chuột rút thi cứ ruồi
thẳng chân ra hay dùng
kiêng chân lên cho thật cao. Như
thế các bắp thịt đều rắn ra và
hết đau ngay.

BỆNH NẮC

CHÙA bệnh nắc người ta phẫn
nhau hay dỗng mẹo: hoặc
lâm cho người nắc phải se lèn
hay tát mà quên nắc đi.

Nhưng tốt hơn hết là cho họ
nuốt một thia đường.

CÔ BẢO VÂN (Vie et santé)

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYEN
HOANG - NHU - TIEP
Architectes diplômés P. L. G. I.
Angle Rue Richard et
Bourgne Desbordes - Hanoi

LU'Ơ'M LẶT

Đào dầu cho ra tiền?

NHÀ văn Michelet viết cho các bác
trò ông rằng: « Các anh nói lầm
dầu ra tiền để học. Trời! Lại còn phải
tim dầu nữa. Út ngay trong cái két này
thôi ! Cái két dù nghiêm khốn đần
cũng đều có mì ! Cái két, cái nguồn tiền
ấy đâu chớ có đâu : Ai chả có một
tất xát (chỗ hacie, hút v.v...) mà cái tất
xát ấy giữ của mình ráo nhiêu tiền ;
Vậy anh hãy ngửng tay gửi rồi tôi nó
màu tiu ! »

Lavisse, theo đó, cũng bảo các người
phản nán thi giờ rằng : « Công v
trong chiếc két đó anh lại tìm thấy tất
cả thi giờ cần dùng của anh.

(Vie et santé)

Xem họ ăn

MUSSOLINI, HITLER và GANDHI,
3 nhà độc tài nổi tiếng là đều
được quần chúng ngày nay đe d
những người thích ăn rau và uống nước
lau cùi.

Hieng Hitler một đời khi có dùng rượu
bia. Nhưng cùi bà người lâu không hút
thuốc bao giờ. Trước khi ra lệnh cho
quân chóng thực họ đã tự biết kiềm
chế một cách chặt chẽ.

Mussolini từ khi nồi cơm phát xít chỉ
ăn rau. Mỗi ngày đi chơi ngựa về buổi
sáng một lần. Khi về ăn lát da bằng một
cốc sữa lạnh. Bữa tối chỉ dùng toàn quá
tươi. Bữa trưa mới là bữa ăn chính. Khi
đó vẫn không quên uống một cốc sữa
lạnh nữa.

Hitler thì không bao giờ tuy cung ăn
nhieu rau. Hieng Hitler có một nhuy
diệu là rất thích ăn cải ngọt. Vì thế
nên trước khi đọc diễn văn thi tho
nó cũng phải ngồi ngẫu cho bằng được
máy gör kẹo chocolate. Nhưng cái đó,
kèo ra cũng không hại lắm.

Còn Gaudi hình như chỉ sống bằng
kinh kê với nhập thiến, nhập định. Ông
ăn rất ít nên người ta ngạc nhiên thấy
sao vẫn còn sống được đến bây giờ.

(Vie et santé)
Cô Bảo Vân đich

các các bác trí thức thần-hảo Tây, Nam, khách đã biết đúng từ lâu, vậy trích dông lời khen của M. Martial Berthele
ngénier, Parc Josephine à Tam Bảo (Vĩnh-Yến) kỵ-su đã vai lòng cho trình đồng: « Bì tàng là lồng trong tu tường
những hòa yêu này là những phép thần kỳ không nghĩ hoặc chí nữa. Cửa bán và giá, những phép đó cho chúng ta
biết cảnh hành phúc & đói, nỗi thao đao bao nhiêu khổ tâm, tội ác, quyền sinh. Hết cả nghĩa chữ nhân ái là ở đó. » Ces philtres, énigmes troublantes dans les spéculations sont sans doute des moyens de génie, Trésor inestimables,
ils nous ont permis de goûter le vrai bonheur de la vie en déchargeant bien des maux de l'âme, des crimes, des
suicides. Lâ, tout le sens de la charité. » Truyện lảm rõ ràng châ một lâm là hòn toàn lâm đực. Hiệu lực rất
lâu bền, giúp cho tình cảm không bao giờ sinh khát man, nhưng phép này chúng tôi đã tiếp được nhiều lâ, già khén,
Trung dâng pháp 3p00. Sida dâng pháp 6p00. Người Tây, quan trường phủ hò trả gấp đôi. Người lao động Trung dâng
2p00 Sida dâng 5p00. Chóng tôi có phép thần kỳ lâ: phép trả ác hò bô bao bằng thần chú (trò trâm, con
không sai trái). Loài hò bô bao tinh khôn lâm, di sản rất nguy hiểm đánh thuốc độc không khí nào được. Chóng tôi
nần chú vào can lợn con chò sống, đem buộc chở riêng rẽ. Hò bô bao thay vật sống, liền thi, nhưng sẽ bị chết. Chóng tôi đặt giá 6000 tảng, ai không tin thần hò trả lâm với chúng tôi là không có phép là lồng đât. Được cuộc thuê
60000, thuê chí trả 30000. Thủ nghiêm săn nhiệm. Lâm tâm két tai phòng luật sư. Ai muốn đến trại, nên viết thư
THỂ LỆ HỌC PHÉP. — Gửi recommandé tên tuổi và mandat số tiền hàng phép muôn học đến người Quản lý.
Trong thư hòa hàn ta một số tên (tùy tên người học) sau khi đã đưa tài chí thê trường. Sẽ trích một nửa giúp
các bối phục. Ban mào có điều chi muốn hỏi và muốn đỡ (ong chửi) thi viết rõ trong thư: « Cảnh tôi thả này...
tôi muốn.... ». Lương tháng sinh xóm xâ, nếu ứng dụng trong trường hợp đó, xin gửi phép contre remboursement!
Tôi trả lời..., ôi trời... . Căn hòi điều chí, gửi hòi tên trả lời, gửi contre remboursement thêm 0p30 trước phi. Người
muôn phép gửi recommandé đinh thời 0p20 tám. Bà yâu này ứng dụng vào bất mọi trường hợp và ôi thê.

Nhưng phép này cần vào thâm tri học rất lính khí không phải là phương pháp mà lín đan doan.
Tiếp kiến các bạn lái thăm chiêu thê năm và thứ ba ngày 2h30 đến 5h30. Thư và mandat viết tên người
quản lý: M. ĐỨC проfesseur. Villa de Mme TUẤN PHÙ BÌU. Rue Châu-eau Phôlô Tonkin.

Vì nhiều bạn cần dùng tăng giá, chúng tôi chịu ý vân ngay giá cũ.

10) Tô ra không bằng lồng những
đêm tối mà thầy giáo ban cho, hay sự
thi truy.

Thiela-Quang Ng.-công-Chúc

Cái thích lạ

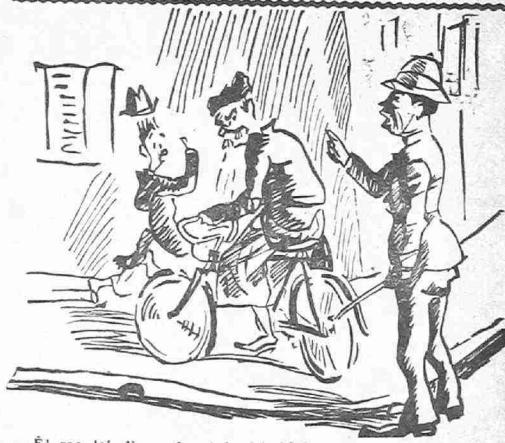
CÁC báo ở Áu-châu và cũng có 15 tờ
các những báo trong thế giới đều
đang và sắp luận chuyện một cô thiếu
nữ người Đức, 24 tuổi bị tòa án kết tội
3 tháng tù vì đã bày tâm là mâm trên
đường sắt xe buýt toan tự tử.

Người ta điều tra mới biết rằng cù
ấy hay trên đèn đường sắt, rồi khi vào
thấy một thuyền tinh hành chạy đèn rất
lạnh, thì ra nằm trên đường sắt. Anh
tai cù lấy hết sôc lực mà hâm xe lại.
Linh cảm sát và hành khách trong tầu
nhảy ra đuổi bắt người toan tự tử,
nhưng người ấy chạy vào rừng xung
quanh tron mặt.

Tuy vậy mỗi ngày kia người ta lập
cách rã tài để bắt cô gái 24 cái xuân
xanh ấy, đổi thi cô ta trả lời một cách
tự nhiên và bình tĩnh rằng cù ta lấy làm
sóng sướng và công và nằm trên đường
sắt lúc tan gần tối.

Bây giờ cù ta trọng ngực, say nghĩ
đến những sự kiện của ý muốn thường
thức nhưng cảm giác là hùng.

Theo báo Eve
Cô D. M. Faifo

— É! sao lại di xe dap trên bờ hè?
L. T. — Bì ờ dưới ấy đê ô-tô nó kẹp cho bò me...

ĐÔNG

ĐỊCH - VI

Truyện ngắn của Trọng Can

BÀ con Hà thành lâu nay vẫn thấy một người mù lang thang khắp các phố, với chiếc sáo trúc và một người bạn bán lắc rang.

Ai muốn nghe sáo phải mua một bay hai xu lắc, rồi trong khi mình nhâm nhHasBeenSet cù lắc rang bùi và thơm, người mù sẽ thổi một hay hai trong những bài Lưu thủy, Hành văn, Nam ai, Vọng cổ và cả những bài theo điệu « kèn tây » nữa.

Nếu chỗ thích nghe sáo mà không thích ăn lắc, thì anh ta sẽ không bằng lòng đâu. Vậy phải mua lắc, mua để vứt đi cũng mặc, mới được nghe tiếng sáo vui rìu rít như chim ca hoặc buông thảm như tiếng khóc nức nở rót vào tai.

Khi mới ở một tỉnh nhỏ về đây, và lần đầu gặp gỡ, tôi ngờ gã là người mù tôi sắp kể chuyện dưới đây. Tôi ngờ chô anh ta không chịu thổi sáo lấy tiền: người nào đã bỏ tiền ra là được ăn lắc và nghe sáo; tiền ấy là tiền mua lắc chứ không phải mua tiếng sáo.

Không chịu bán rẻ cái nghệ thuật cao siêu của mình, biết đâu đó không phải là cù chi của một kẻ tài hoa lǎng mạn? Và biết đâu trong cù chi ấy đã giấu molt tâm sự phi thường?

Chuyện dưới đây là do một người bạn tôi thuật lại trong một đêm vේ chơi tôi ở làng Địch Vi, quê bạn tôi.

Cách đây vào khoảng năm, sáu năm, ai qua bến Vị-hoàng, trong những chiều vắng hay đèn khuya, hầu phải dừng lại để lắng nghe tiếng sáo ai trong vắt ngân nga trong sương chiều.

Đây là tiếng sáo trúc của Đông. Mỗi khi nghĩ việc ngoài đồng về, chàng ngồi trên chổng tre tựa gốc cau thòi may bái chờ.

Nhà nghe sáo ấy đã by sinh tài sẵn, làm trái bồn phận đì đến đích nghệ thuật.

Đông là con một ông huyện hưu, ở làng Địch-vi. Đông không nổi được chia chia: Năm mười sáu tuổi, Đông đã chán nản sự học đê mê mãi theo một nhạc sĩ đi tìm những tiếng huyền ảo của nghệ nhạc.

Đông cảm xúc với những cảnh tráng nhô mặt nước, những tiếng sóng róc rách chảy, những lời gió rì rì bên lùy tre xanh với lũ chim non ca mòng nắng sớm. Bao nhiêu cảnh đẹp nên thơ, bao nhiêu tiếng hay phu nhạc ở bến Vị-hoàng đã chung dúc lại, tạo cho Đông một khối óc dễ xúc động và lăng mạn như một nhà nghệ sĩ, ngay từ bé.

Ngày bé, mỗi khi cắp sách đi học phải qua bến Vị-hoàng, Đông thường thầm thơ một mình chậm chạp bước bến bờ sông. Mắt Đông nhìn ngắn vàng lượn trên mặt sông, tai Đông nghe những tiếng nước nao nao chảy.

Vì mê mải với những khút thiên nhiên ấy, Đông trở nên một tên học trò lười biếng.

Một buổi sáng, cắp sách qua bến Vị-hoàng, Đông lại chậm chạp bước bến bờ sông. Trong khi mờ màng nhìn thấy cảnh sen trôi ở đầu den, Đông bỗng đứng dừng lại ngạc nhiên quanh: một giọng sáo buồn nôn xa xôi của ai vọng đến. Tiếng sáo trong quá, thiết tha như tiếng van nài nồng nịu của một cô trinh nữ. Tiếng sáo hòa lẫn với tiếng nước, tiếng gió, trong yên lặng của bến Vị-hoàng.

Đông ngồi xuống bến sông, se sít thở để lắng nghe tiếng sáo dùi dặt trong khòng. Khi tiếng sáo tắt, Đông giật mình với vđen luồng và bị mảng vđen châm chẽ.

Ngay hôm ấy Đông hỏi thăm đến nhà nhạc sĩ. Nhạc sĩ là một khâch giang hồ ở xa về, thấy Đông còn bé mà đã hâm mộ âm nhạc, liền nhận lời dạy.

Và từ đó, Đông càng sao lăng vào việc học, đê hết tình thần vào cây sáo. Trong nhạc nghệ, Đông chỉ thích thời sáo.

Một năm sau ông huyện chết. Đông lùn bỏ học, ngày ngày ham mê luyện tập cây sáo.

Nhung khi gần thành tái, thi nhac sú của Đông bỗng chết. Chàng buồn bã bỏ tiền ra đì chơi khắp chốn tim thay, tim bạn có thực tài đê học, chớ không muốn thành một tài tử đê dang.

Vì thế, nghe tiếng ai sáo bay, biết ai có chiếc sáo tốt, Đông cũng lùn mò đén làm quen đê học diện bay đê mua lát sáo.

Chàng kết bạn rất nhiều nên nghệ thuật của chàng càng ngày càng tiến.

Nhung khi đã trở nên một bực cao tài trong làng âm nhạc, Đông mới nghĩ đến tương lai thì thấy sự muu sinh đã trở nên khó

Lời bá cáo cho khách phong tình, ai cũng nên biết:

Đã rành một số tiền lớn đê theo một công cuộc trong 3 tháng.

CAM ĐOAN CÁC NGÀI KHÔNG MẤT MỘT XU NHỎ.

Bắt đầu từ 1er Novembre 1937 này, nhà thuốc THƯỢNG-DỨC chữa không hẳn cho các người, bị lúu ra mă, buốt ticc, bị Giang-Mai bạch loét, quả soái, bị Ha-Cam tấy sốt loét. Mục đích cách chữa không lấy tiền này là để giúp các ban bi bệnh phong-tinh khỏi phản vật linh chọn một thứ thuốc nào trong khi mắc bệnh, vi hiên may thực quả một số đông các người bị kố sinh nái cũn, đương đầu với giao-cửu thuyền-tan, kiêm cách lấy tiền, không giúp ích gì cho ai cả. Một mục đích nữa cho sự chữa không lấy tiền này, là đê tò rõ cho mọi người biết nhà thuốc THƯỢNG-DỨC không riêng chì bán thuốc phong-tinh đê kiếm lợi, mà còn những thuốc khác, chữa những bệnh khác, điều đìu quoc dân tiền thợ rái nhiều. Thuốc chữa bệnh phong-tinh cũ, nhà thuốc THƯỢNG-DỨC thi ai cũng biết tiếng, không cần nói nhiều, chỉ yên cùa những bệnh nhân dù có tiền cũng vui lòng đến uống không, không nên ngứa ngáy gì, sẽ thấy sự tiếp đê lịch sự, cách chữa bệnh chắc chắn hợp vđiều cũ, nhà thuốc THƯỢNG-DỨC mà nhiều người đã biết tiếng và ca tụng tý trước đên nay. Cuộc chữa bệnh phong-tinh không lấy tiền này sẽ thi hành trong 3 tháng, kí 1er Novembre. Xin hết thảy các giới anh em voi lòng giới thiệu cho khắp anh em giàu nghèo sang hèn đều biết, nhà thuốc THƯỢNG-DỨC đì rành một số tiền lớn đê chi phí vào công cuộc này. Ở xa viết thư kê bệnh râu mache và gửi theo tiền cước hàng Timbre sẽ có đú thuốc là các ngài đồng dân lác khòi bệnh.

NHƠI NỐI THEM — Các ngài nào miêu đang chữa bệnh ở một nơi nào, thấy chưa đỡ hoặc châm khói, mà các ngài đã trả tiền trước rồi, cũng đừng ném tiền mà theo đuổi bao công, nên lại mua nhà thuốc THƯỢNG-DỨC mà chữa các ngài sẽ không mất một xu nái, mà chúng được khòi bệnh.

Nhà thuốc THƯỢNG-DỨC căn bạch

khán : vì đã lại chối bời và tiếp
bạn rất tốn phí, chàng đã tiêu hết
cái tài sản nhỏ của cha ông để
lai.

Tuy vậy, Đông cũng không lấy
làm phiền lòng. Chàng thường
nhắc : **Hết tài sản, nhưng ta đã**
đạt được ý muốn.

Rồi Đông bán nốt mảnh đất
và nhà cũ lấy món tiền làm một
túp nhà cao gần bến Vị-hoàng.
Chàng vui lòng ngày ngày ra
đồng làm mướn kiếm ăn, chiều
về lại bắc chiếc chồng ra tựa gốc
cây thổi sáo để chờ những tiếng
lòng bay ra nơi sông nước bao
la.

Từ đây, ai di qua bến Vị-hoàng
cũng phải dừng lại hỏi nhau :

— Tiếng sáo ai mà buồn bã
thể?

Hay :

— Ai thổi sáo mà riu rít như

tiếng sáo của Đông.

Rồi từ đó không chiều nào, Tơ
không vờ chờ chiếc thuyền con
lững lờ qua bến Vị-hoàng.

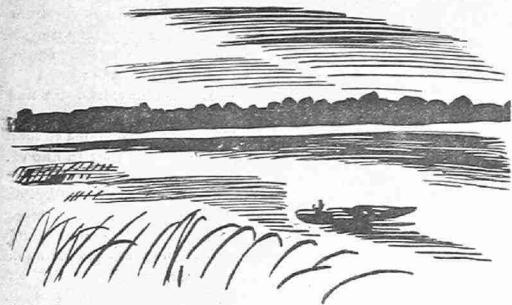
Và một hôm thấy lửa lồng
bóng hột quẩy, Tơ không im được
nữa, liền gõ mạn thuyền cắt tiếng
ca lên :

Minh ngòi minh nhớ... nhớ ta
chẳng ? nhân tình ơi.

Sóc nghe tiếng trong trẻo, vọng
ở mặt nước lén, Đông liền dời
ngay gióng sáo theo diệu khác.

Tiếng sáo và tiếng hát hòa nhịp
ý khiến người quanh đây bỗng

thêm ngàn ngòi bồi hồi, tưởng
như một đỗi hận tình chung lời
tâm sự cắt tiếng ca ái tình. Nhưng
theo thi theo, Đông có đề ý đến

chim ca khiến lòng người nào
nức ?

Sẽ có người kinh cần đáp :

— Đây là Đông Địch Vị.

Thời ấy một trái tim non dã
thần thức rung động vì Đông :
cô Tơ ở làng bên.

Cô thiếu nữ chờ thuyền qua
bến Vị-hoàng chợt nghe thấy

nàng đâu, khiến nàng thất vọng
cảm lè mà quay về.

Cho đến một hôm có người
bán mách, Đông mới dè ý tìm
người thiếu nữ da tình ấy. Quả
obiên khi nàng chiều còn vướng
trên ngọn cây. Đông mới sực
thấy một thiếu nữ đợi thuyền
qua. Lúc ấy Tơ dừng thuyền lại

ngừng mặt lên thì đột nhiên gặp
ngay mắt Đông cũng nhìn xuống.
Tơ liền luống cuống bối thuyền
di, lòng hồi hộp, má ửng hồng.
Đông mỉm cười nâng ống trúc
ngắn lên một điệu não nuội.

Hai người yêu nhau.

Và từ đấy, phủ thêm vị ái tình,
tiếng sáo của Đông càng thêm
uyên chuyện.

It tháng sau, trái lời cha mẹ,
Tơ đến ở hòn với người yêu...

Nhung chẳng bao lâu, một
sinh viên với chiếc violon về
nghỉ mát ở ven sông, nhà một
người bạn.

Nghé tiếng violon, Đông cũng
không tức tối hay ghê gớm.
Miễn là tiếng sáo có thể giải
khuây tâm hồn chàng !

Nhung chàng không khỏi lây
lâm buồm một buổi chiều chàng
thấy Tơ ngồi lơ đãng nhìn sang
phía có tiếng violon.

— Nay mình nghe, họ kéo bài
gi nghe buông quá ! mà cảm động
quá !

Rồi Tơ lại lim dim cặp mắt
như cố nghe theo.

Thấy thế, Đông cúi mặt thờ
dài, mắt rơm rớm ướt. Rồi
chàng buông râu lấy ống trúc ra
thôi.

Nghé sáo, Tơ vội vàng gật đì
bảo chàng :

— Thời minh ! hãy lắng im
mà nghe tiếng đàn bén kia đã.

Đong mắt hờn, buông sáo và
rung rưng nước mắt nhìn Tơ
bằng vẻ nhân tuyệt vọng.

Được ít lâu, Tơ theo sinh viên
kia với chiếc violon về nơi kinh
kìa với cảnh viễn cảnh.

Và cách đó một năm, sau khi
đau mắt hoa mù, một hôm Đông
đem theo chiếc sáo di dâu mất.

Tôi không rõ người bán lạc
rang tên kia có phải là Đông
Địch Vị không. Tôi không hỏi.

Vũ Trọng Can

Hàng nghìn thiếu phu đã làm
đầy hạnh phúc và ái tình nhau &
cách giãn đi này. Vì thế mà các
thiếu phu có được nước da đẹp &
của một thiếu nữ mà đàn ông rất
 yêu đương. Mỗi buổi sáng các bà
các cô ném đánh kem Tokalon
mùa trắng, không có chất nhũn
đen mặt và cỗ lò xo sẽ mặt săn
lẹp thiên nhiên, và nhờ thế mà
phân辩证 được đều, không bợ
ai thành tảng. Trong kem Tokalon
(mùa trắng) có chất kem thật tươi
để, có dầu olive, cũng là những
hải sản và làm cho trắng. Những
hải sản làm mất những tàn nhang
đam cho các lỗ chân lông se lại;
và chỉ trong ba ngày làm cho da
để xấu xí để đầu công trở nên tươi
tắn, mịn màng và đẹp đẽ. Ngày hôm
nay các bà các cô hãy ném bùn
đầu dùng kem
Tokalon (không
phòn), là thứ bùn
nướng cho da đẽ.
Tù kem đó sẽ
sáp che nhận
thiếu nữ chiếm
trong tình yêu
tương cảm vị
hôn phu minh.

ĐẶC ĐIỂM: F. Marion & Rocheat et
Cie Boulevard Sébastopol - PARIS

Nhiều Hàng mùa thu
và mùa đông mới sang
Bàu mật hàng tơ, lúa, lèn mực
áo và manteaux dù các kieu,
các màu rất nhã và hợp thời
Nhưng toàn tơ tuyệt đẹp
Hàng tay hàng ta và hàng
nội hóa

CÓ BÁN BÚT LEN, GIA,
BÈ MAY QUẦN ÁO TÂY
Xin mời đến zem mâu hàng.
Viết thư thương lượng cho

MAI - ĐÊ
26, Phố hàng Đường
HANOI

Sữa NESTLÉ
Hiệu con Chim
SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BẢN : cho các nhà
thương, các nhà hộ sinh và
các nhà thương binh, v.v.
ở Trung-ký, Bắc-ký và Cao-Mèn

NẮNG TRONG VUỒN

TRUYỆN NGẮN của THẠCH-LAM

GẦN hết mùa hè năm... tôi rời bờ Hà-nội dột nhiên. Một buổi sớm dậy trong căn phòng nhà tro, tôi thấy ánh nắng xuyên qua các khe lá đến nhảy múa trên mặt tường. Trời trong và giờ mát quá, khiến tôi chợt nhớ đến cảnh dồi, ruộng ở chỗ ông Ba ở mà dã lâu nǎm tôi chưa về thăm.

Một vải bộ quần áo với mấy quyên sách đem theo, tôi hồn hồn ra ga, sung sướng được xa lánh cái náo nhiệt của thành phố, và nhất là được quên những bài học khó khăn và vô ích ở trường.

Tất cả tâm hồn tôi nỗi dưới con gió từ quang không đưa lại. Trên tàu, tôi mãi mê ngắm dãy dải núi xanh xanh ở tận chân trời; chỗ tôi sắp đến cũng có những dãy núi như thế. Ông Ba, bạn thân với cha tôi hồi trước, có một cái dồn điện rộng, trồng toàn sắn và chè. Hồi nhỏ, tôi đã nhiều lần đến chơi nhà ông, nhưng từ khi ra học Hà-nội, tôi không có dịp về nữa.

Xuống ga, một cái ga nhỏ gần trại Phù-tho, không có ai ra đón tôi cả. Tôi biết trước, vì khi tôi đi cảng không gửi giấy báo cho ông Ba biết. Tôi muốn đến một cách bất thình linh.

Chiếc cặp cắp ở nách, tôi thông thả theo bờ con sông Cong, chảy khuất khứa lên giữa các dồi. Một cái cầu gỗ mòn manh bắc qua sông. Hai rặng thông từ trên đỉnh dồi chạy xuôi xuống rập gần bờ, và cái tiếng ri rào như nhau nhu nhàng của lá thông chài gió nhả tôi nghẹt đến những cảnh bao la, rộng rãi.

Buổi chiều rất yên lặng. Về phía tây, mây trời rực rỡ những

màu sán lạn, và ánh nắng chiếu lồng một khía sáng, như một giải vàng nỏi lên giữa dồi ruộng đã bắt đầu tím lại. Một đàn chim di ẩn về vụt bay qua ngang đầu, tiếng cánh vỗ rào rào như trận mưa; tôi ngừng đèn nhìn theo cho đến khi cái vết đèn

Tôi ngả mũ chào, đáp lại lời hỏi thăm ân cần của bà Ba, là bạn thân với me tôi, bồi me tôi cón lên buôn bán ở trên này.

Ông Ba là một người nhà quê đứng luối và khỏe mạnh. Qua khe áo cánh hở ngực, tôi thấy người ông nở nang, da xám và

chợ.

Nhà ông chung quanh là vườn cỏ, từng đợt cao thấp lên dến đỉnh dồi. Hai bên giồng toàn chè, và sắn. Giữa có một lối đi, xếp tùng bức đá, những hòn đá màu xám tim, chon chu và rêu xanh bám phủ đầy. Thỉnh thoảng, một cây bứa tươi tốt mọc ở bên, những cành thấp xiên ngang ra khiến chúng tôi phải cúi mình chui qua.

Xuống đê chà dồi, tôi bỗng nghe thấy tiếng cười nói trong cây lá, và qua mấy rặng tre, tôi thấy thấp thoáng có bồ người. Ông Ba nhìn tôi bảo :

— Hai em đấy, cậu còn nhớ không?

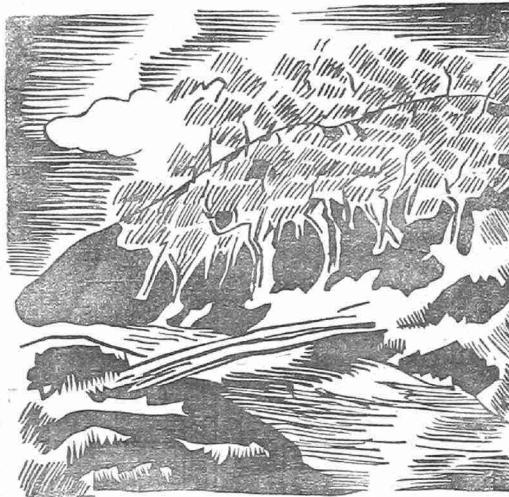
Tôi gật đầu tuy không có hình ảnh nào nỗi lên trong trí nhớ cả.

Phố chợ ở ngay đầu cầu. Con sông Cong uốn éo trong dãy dồi, khuất đi, rồi lại loang loáng, dảng xa, chảy giữa những giải ruộng eo hẹp. Bấy giờ sương đã xuống, dặng núi ở chân trời đã bị sương mù che lấp. Chúng tôi dạo qua một lượt ở phố, hai dãy nhà là nhỏ bé, nhưng ngắn nắp và sạch sẽ, trông rất vui mắt.

Sầm tối, ông Ba cùng tôi về. Một mâm cỗ dày đã thấy bày trên chiếc bàn ở giữa sân, bà Ba đang chạy loáng quáng sửa soạn các thức ăn. Thấy tôi, bà vội vã mời :

— Cậu về ăn cơm. Có bữa ăn xoàng, xin cậu ăn thực bụng nhé.

Tôi mỉm cười, rồi ngồi vào bàn, tuy trong người mệt mỏi và không thấy đói mà cũng phải cố cùi để vui lòng bà chủ. Ông Ba thì vui vẻ lắm, nbr rất thích được có người đến chơi, nhất người ấy lại là tôi. Ông uống từng chén rượu lớn, cười nói

lính động lấp lẩn với chân mây.

Tôi theo con đường nhỏ ở ven dồi, qua hai dãy phố, một cái chor nhỏ, rồi rẽ về bên phải. Nhà ông Ba ở ngay chân dồi, trong xưởng chợ, một cái nhà gạch cũ, tường phủ rêu xanh.

Qua cửa, lén mẩy bực vườn chè, tôi gặp ngay hai ông bà đang ngồi hóng mát ở giữa sân. Ông Ba thấy tôi, reo to :

— À, cậu Bình dã lên. Từ lúc gửi giấy về, chúng tôi mong cậu mãi.

hồng hào của những người làm lụng ở ngoài trời và ánh nắng.

Ông đứng dậy nắm tay tôi, dãy một đứa bé con lại gần, bâi bối :

— Đayah, cậu Bình dã, con chào di.

Rồi quay lại phía tôi, ông cười nói :

— Nô cùi nhắc đến cậu luôn và cứ đòi lên Hà-nội.

Tôi xoa đầu cậu bé xinh xắn, độ lên bầy, tám tuổi. Song, ông Ba dã tôi di xem vườn và phò

TU 16 OCTOBRE 1937 ĐÃ MỞ

NHÀ HỘ SINH VÀ NHÀ DƯỠNG BỆNH

của Bác-Sỹ PHẠM - QUANG - ANH

Chuyên môn

BỆNH DÂN BÀ — BỆNH TRẺ CON

N° 66 Rue Richaud.

Téléphone 333

Une silhouette élégante
s'accueilliert
chez

VAN PHUC tailleur

Diplômé de coupe à Paris
avec Félicitation du jury
70c, Rue Jules Ferry Hanoi

Arrivage :
WEIBACH, VORMUS, GOLDAR TREC GATE.

vang lên. Bà Ba ngồi lặng yên bên cạnh, luôn luôn gấp thíc ăn vào bát, ép tối ăn. Bà cũng bình như vui vẻ lắm vì thấy chồng vui vẻ.

Tôi đưa mắt nhìn vào trong nhà, rồi hỏi :

— Thưa bác, các em đâu, bác không bảo ra ăn cơm một thề.

Bà đáp :

— Cậu cứ ăn đi. Các em đã ăn cơm cả rồi.

Yêu lạng một lát, bà mỉm cười nói tôi :

— Chẳng nó tên không dám ra. Ông Ba cười to, đáp :

— Ô, cậu Bình đấy, chứ ai đâu mà then. Chúng nó không nhớ lúc bê ván bát theo cậu ấy xin quà à?

Tôi cố nhớ lại buổi cuối cùng tên chơi đùa, lấp lẩn lấp. Cố, bình như dù ấy có hai cô gái để còn để chém và mới cắp sách đi học. Tôi không thể ngờ được lại là hai cô thiếu nữ mà tôi mới thoáng trông thấy ở trong vườn.

Bà cơm xong, ông Ba bắc ghế ra ngoài vườn cùng tôi ngồi nói chuyện. Ngón đèn dầu có cái chao lụa xanh xinh xắn — chắc hẳn là một công trình của hai cô thiếu nữ —, đè trên chiếc bàn con, chiếu ra một vùng ánh sáng, làm nỗi tráng mấy gối che cần cùi. Chiếu đãi tôi hẳn, trên trời cao hàng ngàn ngòi sao thi nhau lắp lánh qua kh้อง khe trong vành. Đêm của vùng dồi bao học lấp tôi, đây những hương thơm lạ theo con gió từ đầu dừa lại. Muôn tiếng kêu khe khẽ làm cho cái yên lặng vang động như tiếng đàn; những con bướm vụt tự bóng tôi ra, đèn chập chờn ở trước ngọn đèn, rồi lại lần vào bóng tôi, như những sứ giả lè lèng của cảnh rừng núi chung quanh.

Tôi thấy vui sướng trong lòng. Lần đầu, đêm tối và cảnh vật đối với tôi thân mật như một người bạn, khác với khi ở Hà-nội, đêm chỉ là những cuộc vui chơi met mổi và nặng nề.

Sáng sớm hôm sau, tiếng chim kêu ríu rít trong vườn đã đánh thức tôi dậy. Mặt trời còn khuất sau quả dồi, ánh mặt vùng hồng lên nền trời xanh biếc. Bên kia song, rặng cây tung lớp nhiễu

màu còn mờ l่าน trong màn sương.

Dưới chân tôi, những mảnh ruộng mía non như nhung, những thửa ruộng nước sáng lên như lấm gurong. Con đường đất đỏ ngõeoa qua cánh đồng, người di chợ通り nhô bê như một dàn kiệu. Tất cả trời đất trên cao nhanh xuống như cùng cả một bài ca vui vẻ và ham sống, khiên tôi thấy náo nức trong lòng.

Tôi chéo lên đình dồi, ngồi trên những tảng đá màu tim, quay nhìn khắp bốn phương. Khi nàng dâ bắt đầu gay gắt, cô đã mềm nồng dưới gót chân, tôi thong thả xuống, đi len lỏi vào các vườn chè, sân, rồi đến bờ sông Cong, tìm một chỗ bóng mát nghỉ ngoi. Tôi ngả người trên cỏ n้าน mờ màng, đệm cái kếp của chim gáy ở tận đầu xa xa. Tất cả buổi, tôi chỉ quanh quẩn ở ngoài dồi, trống và nghe không biết mỏi.

Chiều đến, tôi lắng nghe luồng gió thi thoả trong cảnh lá, hay

lại những công việc làm ăn ngoài ấy. Tôi nghe chuyện ông bà chán. Nhưng nhiều khì, dang câu chuyện, tôi ngừng lại thấy dâng sau ông Ba, đôi mắt mờ to của cô Hậu nhìn tôi một cách châm chู. Tôi ngừng lên thì cô ta lại quay mặt đi. Nhưng trong lúc nói, tôi có cảm giác dõi mắt cô vẫn nhìn tôi.

Hôm sau, tôi dè ý đến Hậu. Cô ta rất trẻ, mới độ mười lăm mười sáu tuổi. Người mảnh re và uyên chuyện như một cái cảnh non, khuôn mặt xinh xắn và tươi. Tuy vậy, tôi cũng không dè ý đến cô, chỉ coi Hậu như một nữ học sinh còn nhỏ tuổi, đang học ở lớp nhất trường tình.

Nhưng, thỉnh thoảng những lúc tôi thi thẩn đi chơi, hình ảnh cô ta lại thoáng hiện qua trong trí. Ở chợ Công này, tôi chỉ nhận thấy những người đàn bà nhà quê cục mịch và xèo xoảng, nghe những giọng nói quê mùa và nguyệt ngữ. Cô Hậu là biếu hiếu sự tươi tắn, trẻ trung. Từ

dời làm cho người tôi bỗng bộp, hoạt động hòn lên. Những lúc ấy tôi muôn có một người con gái đi bên cạnh, để chia sẻ những cảm giác say sưa ấy.

Nhưng tôi còn ham muốn những cái thú mà một cô thiếu nữ không đem đến được. Tôi còn thích ngắm cảnh rừng dồi, thích vượt qua những nỗi cô mờ lau say sắc làm sẩy sét cả chân tay. Những buổi trưa nắng, tôi tìm chỗ có bóng mát, phanh áo nằm trên cỏ thiu thưin ngủ. Những mơ mộng đẹp đẽ đến ám ảnh tôi, những mộng mà trong ấy tôi mơ màng khoác tay một cô gái di len lỏi trong vườn chè. Rồi dần dần hình dáng cô gái đó rõ rệt là hình ảnh cô Hậu.

Tôi vùng tĩnh dậy, bước đi nhanh như đê tránh xa sự ám ảnh ấy. Tôi lên đồi cao để giờ mát rọi vào trán, dè mó tóc bay theo chiều gió.

Tuy vậy, mỗi ngày tôi lại chủ ý đến cô ta hơn lên. Mà cô cũng bình như lim hết cách để làm tôi chủ ý đến cô. Trong lúc tôi xem sách, hay ngồi nghỉ, hể cùi ngurgi đầu lên là tôi thấy cô dâm dâm nhìn tôi, hai mắt nhung như cánh hoa tim ướt; cô vội quay mặt đi, nhưng cũng không kịp đê tôi không trông thấy cái vẻ e lệ ứng đũi hai gó mả.

Đôi khi, trên cái bàn làm việc trong phòng tôi, bông thầy may bông hoa tươi cắm trong bình, hay một bông hổng lớn đê trên quyền sách. Một buổi sáng tôi đã tĩnh dậy, nhưng vẫn nằm trên giường nhìn ánh nắng qua khẽ lá; cô Hậu bước vào, ôm một bó hoa sen trắng có mói hái ngoài hồ. Cô sếp hoa trong bình, rồi quay về phía tôi nở một nụ cười:

— Anh có thích hoa sen trắng không?

Tôi ngồi dậy nhìn cô khẽ cảm ơn. Tôi thấy mắt cô sáng lên trong lúc sếp hoa, toàn thân cô như xuất hiện cái vui sướng. Cô với một bông hoa bit mạnh hương thơm (rồi di trở ra). Tôi đưa mắt tròng theo, tu nhiên dè ý đến cái dáng điệu uyên chuyển của Hậu, đến tấm thân mảnh re và thon thon của cô, rồi một cái hòn muối rung động cả khắp trong người tôi.

(Còn nữa)

Thạch-Lam

đứng trên dồi nhín sương mù từ từ bốc trên mặt sông. Tôi theo những con đường cỏ uất đê tìm trong bờ rực cái diềm sáng của con săn dêm. Tôi ngừng nhìn những vi sao lấp lánh trên kh้อง, giải ngán hả mờ sáng và ông Thần Nông dội mũ dù.

Khi đê chơi theo thần dã chán, tôi ngồi tiếp chuyện ông Ba trên trường kỷ. Ông Ba trước có ra mồ buôn bán, nên ông kè chuyện

hộm tôi về ở đây, một dời khi cúng cồng cõi nói chuyện, và nhờ cô những công việc vật, như khâu và quấn áo. Tôi cho cô mượn các tờ báo cũ, và mây những liều thuốc tôi đem theo.

Những con gió mạnh của đồng nội, mùi thơm mát của hoa cỏ, vị rộng rãi của khoảng máy trời chiếm cả linh hồn tôi. Những cuộn đê chơi lâu trong các vườn chè nương sẵn, hay trên suối

Răng Đẹp, Da mịu Mile T. QUY tot nghiệp khoa học Diêm trang tại Paris

Chí giúp io bài massage (sua nam) theo khoa học nước Mỹ tự ý làm lấy cho người thêm đẹ. Các máy Âu Mỹ tó sưa đẹp người.
SOINS DE BEAUTÉ ANGLAIS & AMÉRICAINS — MASSAGE & MAQUILLAGE MODERNE, ÉLÉGANTS

Pieo một hộp kem, phấn, chi son hay brillantine : Oyster (Con ốc) Houbigant, Tokalon, Cheramy, Daxor, Davelia, Lassalle, Yardley, Guitare, Arcane, Gorlier, L'Oréal, Bourjois, Lentheric, Coty, Forvil, Orsay, Rosémal, Eclat, Cutex, Luxuria, Lespouden, Klylia, Inoxia, Epiloplastes, Simon, Faber, Lanvin, Ricelis, Rimmel hay Roger v. v. Nếu mực tó bp. giỗ lớn. Răng trắng sưa thêm trắng bún, dép, bông mây 0p50, 0p50 và Email-dent : (chân men răng) 1p80, 2p80. Răng den đánh trắng bằng mây tói Áo Mỹ có Email-dent thi đêu sợi trầu, soi thôsu cũng trắng vàng, không ri được. — Da trắng mịn tươl đeo dép mài 2p, 3p, mặt hộp 1p, 2p xoa hòa-chết này, da không khí,霸道, mực da troi mìn mẩn. Tóc dài ráng tóc den, lung và bache-kim, têc lung, rong lung, gầu, lông mị dài cong, chong sáp khôn nhau, không còn vết thâm, không phai đi, nổi sìn non mắt. Đầu già 1p, 2p, 3p, mặt hộp — Tóc mọc, giảm mọc, tan nhang sach hàn, seo, lông mày mọc thêm, vết son trâm đen, gầy hói nói vú (trên đep mịt) đều già 2p, 3p, mặt hộp. Nốt ruồi, bót cօn, rắng trắng, rέ da, 0p50, 1p, mặt hộp. Trị da rرم, nước nhô mặt đep sáng, đều già 1p, 2p, mặt hộp — Thuốc trោ đep lọi troi da, xanh tօ (vỗng) 2p, 3p, mặt hộp. Mào phẩn, mòn da lira dứu rất hợp. Dịp, dao, kéo, Massosene 18p, mài mó cao so, đe áon tóc già 1p80, 2p80, 2p mý vỗn lóng mì 0p90. Rất đỡ da sùa sá. Ở xarın gửi linh hóa giao ngắn, lây hàng ở nhà giày thấp hay ga rót troi tiền tại đây, Hồi gi xin kèm tem đê trả lời

V
H

ÔNG buôn rãnh đúng
xếp các thức vào
cái vali cọn :
nàng sắp phải về
nhà, vì xin phép
đi Hanoi có bốn ngày mà hôm
nay đã là hôm thứ năm rồi.
Nghe thấy tiếng lách cách, Nga
thức giấc hỏi :

— Chị dậy sớm thế?
— Còn sớm gì nữa! Gần nǎm
giờ rồi.

— Nhưng mai sáu giờ năm
muoi mới có xe hỏa kia mà!

— Thế à?

Hồng hỏi lại, vơ vẫn, không
ngồi ngồi, vội tẩm trí để cả vào
sự lo phiền. Nàng như trống
thầy cha và di ghê ngồi trước
mặt và nghe thầy dít lén cái
giọng mỉa mai của người đàn
bà ác nghiệt: «giời ơi! lại cao
rằng trang nữa cơ đấy!» Như
đã xưa đuổi những ý tưởng và
hình ảnh khó chịu, nàng gọi
Nga:

— Chị Nga, dậy ngồi nói
chuyện cho vui đi.

Nga cười :

— Thị cứ nói chuyện đi. Tôi
nǚm mà không tiếp chuyện được
chị bay sao? Vậy chuyện gì vui
biết kẽ cho tôi nghe nào! Có
phai...

Nga nói liền thoảng không kịp
dè ý ngầm về mặt tư lự của bạn.
Một tiếng thở dài của Hồng làm
nàng ngừng bất, ngồi nhambi dậy

— Sao thế? Hồng sao thế?

Hồng lắng sang chuyện khác :

— Chết chia! mai sáu giờ
năm muoi mới có xe hỏa mà
tôi cù trưởng sáu giờ muoi lăm,
thành ra dậy sớm vô ích quá
nỗi?

— Còn, những một giờ nữa. Từ
dày ra ga mất độ mười phút thôi.
Vậy còn kịp pha chè tàu uống dã.

Nga sang buồng anh lấy cái
bếp dầu tay, rồi gọi vú già lấy ấm
nước bắc lên đun. Nàng hơ tay
bên ống lửa xanh bốc phún
phụt và bảo Hồng :

— Lửa cháy kêu vui nỗi? Mù
âm quá!

Nurse không dè ý đến lời nói
của bạn, Hồng cười hỏi :

— Chị trông hảm ràng tôi có
chướng không, chị?

THOAT LY

TRUYỆN DÀI của KHÁI-HƯNG

(Tiếp theo)

dừng hỏi dò ý từ chị Hồng nữa
nhé, không cần nữa ».

Hồng ngưng đầu lên, mắt cảm
lúc nhìn bạn. Nga như đọc được
ý tưởng của nàng, vội tiếp :

— Không, Lương còn yêu chị
như thường...

Hồng gật :

— Ô! chị mới hay chứ!

Nga vẫn trán trán ra cười :

— Đã bao chả là một câu
chuyện vui thôi mà. Vày cứ
ngồi im mà nghe cô hồn không...
Đây này: anh Lương anh ấy bảo
em anh ấy ghen với chị... Ngó
không?

Hồng đỏ bừng mặt, đôi má
diu lại.

— Thị thực thế mà lai!

— Và Nga kẽ dẫu dưới câu
chuyện: Hôm Lương đến chơi
nhà Cát trót vể, gặp Thiện, em
chàng, trùm chăn nằm ngủ.
Lương từ nhà dưới bước lên
thang gác, miệng hát nghêu
ngao, chàng dám think think mà
Thiện vẫn ngủ say. Chàng liền
kéo chăn, mắng :

— Đồ lười biếng, gần bữa cơ
mồi mà bấy còn ngủ được.

Bỗng chàng đứng ngay người
nhìn em. Thiện đương bưng
mặt khóc thút thít. Chàng ôn
tòn hòi [ba, bốn lẩn: « Em sao
thế? », Thiện vẫn lặng thinh
không đáp. Chàng lai bén ôm
Thiện ngồi dậy, au yém như một
người mẹ :

— Em giận anh, phải không?
Thiện nức nở :

— Bảy giờ.., anh có nghĩ gi..
đến em nữa đâu, anh chỉ nghĩ
đến.., cô Hồng thôi.

Lương vờ hỏi :

— Cô Hồng nào?

Hay giờ chữ ký, tuổi và kèm
theo menal 1800 về cho thầy

Ngô Vi Thiết

N° 28 Bourin, Hanoi
mà xem vận - hạn, tình
duyên, con cái, của cải
kết thù, người yêu...

Không tiếp khách tại nhà, xin gửi thư
và nếu trả tiền bằng tem thì xin gửi thư
bảo - đảm cho khỏi mất.

Hàng Pardessus 1937-1938

Đã bằng toàn « Poil de Chameau » Có 20 mẫu và dessins khác nhau.
Không mất tuyet, mẫu không phai, mặc không nhieu, nhẹ và ấm.
Những thứ hàng tốt đã có cũng không so sánh kịp.

Bởi xem cho được các mẫu hàng.

Collection Pardessus de luxe
Charles Laur's - T. M. T. & T. M. T. - Tân Lý -

Các ngai sẽ được rất vừa ý, không bô qua được mà không mang
một thứ trong 20 thứ ấy. Các nhà tallieurs may những tissus
C. M. T. & T. M. T. sẽ được vừa lòng khách và tăng nhiều khách hàng.

— Cô Hồng mà anh khoe với em rằng anh sắp cưới làm vợ ấy, chứ còn cô Hồng nào nữa.

Thi ra Thiên ghênh, Thiên yêu anh như một người con gái yêu tinh nhân. Vâng tình mâu túc, tình huynh đệ đã trở nên mặt thiết sáu xà bơn mọi thứ tình yêu khác. Lâu nay, Thiên đã quen coi anh là một người bao, là một người thân đúc nhất trên đời, tưởng như mắt anh thi minh sẽ không có dù ngã lục và can đảm để sống nữa. Thiên cho rằng Lương yêu người khác, thi chẳng bao lâu, sẽ quên bão minh.

Lương trước còn mang em giàn đỡ. Sau cảm động vì cái tình yêu chân thật và ngày thơ của em, chàng hứa rằng khi nào em thành già thất, chàng mới sẽ lấy vợ.

Thiên cười gượng bão Lương:

— Thế thi chả bao giờ anh sẽ lấy vợ, vì em đã nhất định không lấy vợ.

Lương cũng cười đáp:

— Em nói thế là vì em chưa gặp người em yêu đây.

Nga ngưng lại để cười rồi nói tiếp:

— Anh chàng giữ lời hứa với em, nên hôm qua bảo tôi đừng hỏi dò ý chí nữa, vì anh ấy chưa muộn lấy vợ, mà đối với chị thi anh ấy chỉ có thể yêu như một người vợ doan chính được thôi.

Hồng không ngắt lời và khảngぐy ban nữa. Nàng ngồi ngày, lắng tai nghe.

Cả hai người cùng mải mê vào câu chuyện đều nỗi nước sôi từ bao giờ mà vẫn không biết. Một luồng khói trắng bay phết qua vòi ấm, cái vung đồng bị nung lên hả xuồng, rung động kêu lách cách se se, và thỉnh thoảng lại dè rao ra tia nước làm cho ngọn lửa bùng lên : một cảnh tượng êm ám của những buổi sáng mùa đông rét mướt.

Bồng Hồng vui vẻ bảo Nga :

— Pha nước uống đi ?
— Ủ nhì, tôi quên bằng ấm nước.

Hồng vừa nhanh nhau rời

nước vào ấm trà, vừa nói :

— Hai người con trai, hai người con gái có thể yêu nhau được nhỉ ? Tôi thi tôi chưa yêu ai, như anh em Lương yêu nhau, kể cả chị Cầu và chị hai người tôi yêu nhất trên đời.

Rồi như nói một mình :

— Yên anh đến nỗi ghê với người anh yêu, yêu em đến nỗi hy sinh ái tình...

Nàng vội tiếp luôn vì biết mình nói hờ :

— Tuy chí là ái tình thường thường. Thủ nhỉ?

Nga cười :

— Gần đến thế ta cùng ! Anh giàn, em giàn... Ư, không biết anh chàng cần cù vào đâu mà cho rằng chí yêu nó.

Má Hồng ửng đỏ. Nàng cũng cười thẳng thắn đáp lại :

— Cố lè anh chàng cần cù vào lòng tốt của anh ta. Anh ta yên trí rằng mình tốt thì ai ai cũng yêu, tuy mình vừa gần vừa xấu, có phải không chí ?

Rồi nàng cảm động hỏi bạn :

—HIGH như chí có bảo cho tôi biết rằng anh ấy cũng có một bà dì ghê ác nghiệt.

— Ào nghiệt thi không ác nghiệt, nhưng gian dối, man trá, cướp mất cả gia tài của hai anh em Lương.

Hồng như tờ mờ muốn biết chuyện nhà Lương, hỏi thầm bét: điều này, điều khác, rồi nhận chuyện nhà Lương, hai người kè cho nhau, nghe những câu đù ghê con chồng, hoặc thuận hòa, hoặc lục đục.

Mãi sau rưỡi, Nga mới chợt nhớ ra, bảo Hồng :

— Cố lè gẫu đến giờ rồi đấy. Hồng lạnh lùng đáp :

— Không cần về với, chí a. Chiều hôm nay thứ năm chí được nghỉ, tôi sẽ lai chơi với chí rồi mai về cũng chẳng sao.

Nga vui mừng :

— Thế thi còn nói gì nữa ! Hồng chép miệng nói :

— Chà ! Một liều ba bát cũng liệu ! Rồi múa ra sao thì ra.

(Còn nữa)

Khái Hưng

Cùng các bạn ở H. P.

(Tiếp theo trang 6)

Đến hôm nay có cuộc hội họp đầu tiên của các bạn thi chí hội Hà-nội sẽ cử phái bộ xuống để cùng các bạn trao đổi ý kiến trước khi đoàn Anh Sáng công khai hành động ở Haiphong. Đoàn Anh Sáng

các nhà thân thương Pháp, Nam ở Hanoi và các tỉnh. Mục đích đặc biệt đó là để mời thêm danh dự hội viên, tàn trợ hội viên và tài giao hảo hội viên ;

8) Tổ chức vào mùa xuân mới chay phiên lợn và mây cuộc diễn kịch ở khắp nơi giúp quỹ đoàn đe dọa những thôn Ánh Sáng ;

Trên đây là bản chương trình hành động tối thiểu mà ban trị sự Ánh Sáng nhất định mang ra thực hành trước ngày Đại hội đồng 1938.

Đoàn Anh Sáng mong rằng các bạn thân yêu xa gần của Ánh Sáng sẽ hết sức ủng hộ đoàn Ánh Sáng và ban trị sự tạm thời để làm xong công việc đó.

ban trị sự tạm thời
đoàn Ánh Sáng

Tiệc trà Anh Sáng ở hội Khai Tri

Để kỷ niệm ngày Ánh Sáng 12 Decembre 1937 vừa qua, một bạn trong ban trị sự tạm thời đã bỏ tiền riêng tổ chức một tiệc trà tại hội Khai Tri vào chiều hôm thứ ba 21 Decembre.

Đến dự tiệc trà, có ông Thống sứ Châtel, các ủy viên Ánh Sáng và các bạn đã giúp việc trong ngày Ánh Sáng 12 Decembre.

Bạn Tôn thất Bình nói mấy lời cảm ơn ông Thống sứ và các bạn đến dự tiệc.

Trong một bầu không khí thân mật, ông Thống sứ Châtel tỏ lời khuyên khích đoàn Ánh Sáng đã hợp dù anh em bạn trai trong các giới, không phân biệt tôn chỉ, chính trị để cùng làm một việc có tính cách xã-hội.

8 giờ, ông Thống sứ ra về. Hội viên giơ tay chào theo lời Ánh Sáng, ông Quyx chào lại theo lời Ánh Sáng.

Đoàn Ánh Sáng có lời cảm ơn hết các bạn nam nữ đã đến dự tiệc trà hôm 21 Decembre vừa rồi.

Nhiều bạn không nhận được giấy mời, vì ban thư ký Ánh Sáng không kịp lấy hết địa chỉ các bạn trong ngày 12-12, nên thiệp mời gửi không đến nơi.

Vậy xin các bạn vui lòng thử lối cho.

Đoàn Ánh Sáng

Đèn MANCHON kiểu mới rất tôi tân

Mới phát minh tại bên Đức

PÉTROMAX - RAPID N° 827 - 828 - 829

SỐNG BẮNG DẦU LÚA

BỐT BẮNG DẦU LÚA,

Không cần phải đóng alcool mà sống như mây kiệu đèn xưa. Cách đổi rất mau chóng lẹ lẳng, mỗi lần đổi, để có sẵn đèn bắc, coi theo số má borc cho iỏi dùng cũi, khi bắc nòng, má khóa với ống hơi, chích cây quạt và chổi si bài là ngọn lửa bắt sống lâu với cách rất mau, không dày một phút đồng hồ là đã có đủ sức nóng, tức thi má khóa dầu là tự nhiên ngon lửa đèn manchon bắt cháy sáng ngay. Chỉ trong một phút đồng hồ là bắt sống cây đèn một cách mau lẹ, không sợ chực cháy khô khản điên gì cả. Thật là một kiệu đèn vô cùng tiện lợi, chẳng cần thử nến nành kip. PÉTROMAX RAPID là một kiệu đèn rất thích sự chắc chắn, máy móc đơn sơ, giá rẻ, không kén dầu chúaдвиг mìn gió, ai sài rồi càng đèn không ngại và cũng đèn PÉTROMAX RAPID có bao kín trong hộp.

Đơn-lị độc quyền xé Bóng-Dương :

Chuyên mua bán đồ kiệu manchon và đồ phụ tùng các kiệu đèn, v.v.

Nº 29 Bd Tông Đốc Phuong CHOLON. Cochinchine

Établissements DAI - ICH

NGÀY MÓI

TRUYỀN DÀI của THẠCH-LAM

(Tiếp theo)

B UỒI sớm hôm chủ
nhật thật rực rỡ,
vui vẻ. Cái nắng
và cái rét hòa hợp

với nhau như hai thứ rượu,
khến cho thời tiết say sưa và
để chịu. Không khí trong vang
động, nhưng mâu ấm đậm mọi
ngày qua làn mưa bụi, bày giờ
đều tươi sáng và mới mẻ.

Trường đứng trên hiên trông
xuống phố. Mùa trăng của mấy
bức tường lõm dưới ánh nắng,
và vùng lá cây đối với chàng
xanh tốt hơn mọi hôm. Chàng
thấy cảnh vật vui vẻ, và hình
như trong lòng chàng cũng có
những tia nắng đang reo ấm như
một đợt dàn. Trường quay người
vào, hỏi vợ :

— Em xong chưa ?

— Chưa, anh đợi em một lát.

Trinh đang ngồi trang điểm
trước tấm gương. Cái bóng đánh
phản ánh như nhung phớt trên
máu nắng, bụi phản thơm bay
tung lèn mái tóc cộn rối. Trường
sung sướng nhìn bình ảnh tưới
đẹp của mình ở trong gương,
khẽ đưa cái thói sắp đồ lên môi.
Đã lâu lắm, hôm nay nàng còn
lại dùng đến các thức trang
diễm. Lúc nàng khoác cái áo lên
vai toan đi, Trường trông ngẩn
nàng bão :

— Em trang diễm vào, chứ ai
lại dám bú tóc rồi thế kia.

Nàng đáp, gián dị như mọi
ngày :

— Thôi cứ thế này cũng được.
Lại dắt me chứ đi đâu mà
phản sắp.

Nhưng Trường nhất định
không nghe. Chàng hỏi cau日照
lòng mày lại, bắt buộc một cách
âu yếm :

— Không, em trang diễm di
kia, anh muốn thế.

Nàng nhẹ lời, vắt áo lên trên
ghế, rồi lại từ lấy cái bộ dụng
phẩm. Hộp đeo b总统 trong ô kéo dâ
lâu, nên bụi bám đầy. Trường
phải lấy khăn chùi sạch. Khi
mở hộp ra, nàng vui mừng vì
các thức trang điểm vẫn còn
nguyên. Trường đeo hộp phẩm trên
bàn, mở giấy. Một mùi thơm dịu
và quen đỗi ra, khiến nàng nhớ
lại ngày sắp cưới nàng, lần đầu
nàng dùng thử phẩm này, của
một người chị em bạn tảng. Lúc
bấy giờ nàng tưởng cái hương

thơm lạ ấy sẽ là cái hương thơm
ngát của những ngày sung sướng
sau khi lấy Trường. Böyle giờ
hương ấy đối với nàng như ngát
thơm hơn, qua những ngày đau
khô.

Trinh sửa mái tóc rất gọn ghẽ,
vượt đi vuốt lại mấy sợi tóc mai
buông den nhánh trên da trắng.
Nàng muốn xinh đẹp, muôn tưối
tắn, để làm vừa ý Trường. Bỗng
nàng mềm cười, vì thấy hình
ảnh Trường san hinh nàng hiện
ra trong tấm gương. Chàng đã
lại gần lúc nào nàng không biết,
cúi xuống sát vai; nàng thấy cái

hở thở nóng của chồng trên gáy.

— Thôi, trông đẹp lắm rồi.

Thấy Trường khen, nàng sung
sướng cúi mặt xuống, hai má
ửng hồng vì害羞. Trinh vội nói
lắng :

— Cò cho em cùng di không
anh ?

— Có chứ. Cho nó lại không
bà nhó.

— Thê dề mặc áo cho em
rồi đi.

Trường đứng dậy ra hiên.
Trinh nghe thấy chàng nói ở
ngoài :

— Giờ hôm nay mà về quê
thì thích quá. Nắng như thế này.

Nàng toàn muốn nhắc Trường,
nhưng lại thôi. Trong cái hòa
hợp của đôi vợ chồng bây giờ,
nàng thấy lời định nhắc ấy là
thừa. Cái vui trong lòng nàng
rực rỡ quá, không thể chàng
không biết, và không cùng một
ý muốn với nàng về An-lâm
thăm vườn cũ. Hình như mảnh
vườn ánh nắng ấy cùng với cày
cỗ đã ở trong lòng nàng và lòng
Trường.

Trinh gọi vú em mang con
vào. Mai dã khỏi bệnh, lại trở
lại khỏe mạnh và hồng hào như
cũ. Trường thấy mẹ, đưa bé bú
xống bám vào vạt áo; hộp
phẩm nhiều màu làm Mai chú ý,
với tay đón lấy cho kỹ dược.
Trinh chiều con, phải đưa cho
Mai cái bồng phẩn; đưa bé bắt
chước mẹ cũng dập dáp cái bồng
vào mặt. Người vú cười :

— Ái bà, cậu Mai cũng biết
dành phẩn rồi cơ đấy.

Nàng gọi Trường :

— Nay, anh vào đây mà xem.

Con nó làu dảng chưa ?

Trường trả vào, vui sướng.

Chàng cúi xuống ôm thằng Mai

Mời các bà, các cô lại xem những mẫu

Manteau năm 1938

Tại hiệu may γ phục phụ nữ tân thời

LEMIUR

N° 16, Rue Lê - Lợi

(Giữa cây Thị Hàng Kén, Hanoi)

19 HÀNG ĐIỀU MỚI XUẤT BẢN
Nhà in NHẬT-NAM THU-QUÁN đã dọn
về số 19 Hàng Điếu – N° 19 Rue des Pipes Hanoi

MÓI CÓ SÁCH

Số 2 Tinh-Dược Gián-Giải	Giá 0\$50
Số 1 Môn Võ Bí-Truyền Song-Luyện	0\$50
Truyện bộ đóng bìa. Sách dày đánh Côn (có nhiều hình rõ)	0\$50
Truyện bộ đóng bìa. Sách dày đánh kiêm (có nhiều hình rõ)	0\$50

Ở xa gửi mua thêm tiền cước. Thời mandat de :
NHẬT-NAM THU-QUÁN, 19 Hàng Điếu Hanoi

tên hai cánh tay, rồi bế sấp bên người, đưa nghịch với con. Trinh đã trang điểm xong, ngồi yên trên ghế, người mắt nhìn chòng và con yêu quý, hái mặt long lanh sáng. Chợt nàng đứng dậy, đến trước mặt Mai rút chiếc khăn trong túi áo con:

— Đè em lau đi, chứ ai lại để phản nhầm nhỡ đây là thế nào. Cái đãi đãi rồi phản lén cả tóc Mai và trên ve áo Trường. Nàng lấy khăn phủ sê. Mai giờ tay vùi lấy cõi áo không kẽ lại gần. Trường thấy sát mà chàng cai da thịt mảng và hồng phấn của Trinh, mơ mờ như cánh hoa đào. Một mối cảm động hồi hộp bỗng xâm chiếm lấy tim bỗn chàng. Trường nghiêng con lại gần vợ, tiếng nói thấp và hơi run:

— Nào Mai, con hôn mẹ đi. Búta bé quàng tay lên cổ Trường rồi vung về đặt môi lên má mẹ. Trên đầu con, Trường và Trinh cùng nhìn nhau yêu lặng, dẫu thầm trong lòng yêu membranous:

Tiếng guốc của yếm làm hai người giật mình xa nhau ra, e thẹn như một đôi tình nhân mới. Trường nhìn vợ sẽ cười như cung chia sẻ một sự bí mật gì. Rồi chàng lấy giọng tự nhiên nói:

— Thôi, chúng ta đi đi, không sợ mẹ đợi.

Bà Nhi đã đến nhà thông gia từ sáng sớm, dập bụi và chờ thế nào cũng đến sau. Từ hôm thấy hai con lại hòa hợp như cũ, và cháu lành mạnh, bà sung sướng ở luôn ngay với Trinh, không nghĩ đến về nữa. Mấy ngày ở trên này, bà săn sóc đến Trường như mẹ săn sóc một người con quý, thầm cảm ơn chàng đã làm hết nỗi băn khoăn lo ngại của bà bấy lâu nay. Lần đầu, bà mới thấy thật trong lòng thư thái. Buổi chiều, hôm qua, khi bà đương ngồi khâu trên giường, bên cạnh cháu, Trinh lại đứng bên, khàn khôn :

— Mẹ ở chơi trên này với chúng con rõ lâu nhé. Mẹ về thi

chúng con bão lâm.

Bà sẽ cười, hỏi :

— Thế thì cô muốn tôi ở đây suốt đời à?

Nét mặt Trinh tươi lên, nàng đáp :

— « Con chỉ cầu được thế ».

Một lát, nàng ngâm ngùi, thêm : « Bây giờ mẹ đã có tuổi rồi, cháu còn sống được bao nhiêu lâu nữa, tội gì mẹ còn phải vất vả. Mẹ cứ ở đây, dã có chung con. Tiền em Bách An học, chúng con sẽ gửi về, mẹ không phải lo nữa. »

Nàng dừng lại, rồi nói :

— Hôm nay, nhà con đã bảo với con như thế.

Bà Nhi ngưng lèo nhín Trinh, rồi lại cúi xuống mũi kim, yên lặng. Trong lòng bà cảm động, đầy thương mến các con. Vài nốt sung sướng cho thán minh nở trong giọt lệ tràn ra khéo mắt, khiến cho đôi kính bà mờ đi trên mực vải.

• Bà Nhi đang ngồi nói chuyện với bà phán thi hai vợ chồng

Trường dập cửa bước vào. Trinh giật Mai đến trước mẹ chồng, bảo con :

— Con chào bà đi.

— Nào, lên dây với bà. Ủi chau, cháu tối ngoan quá.

Bà phán cùi xuồng ấm Mai lên trên giường, đặt cháu vào

nóng. Trong cái cùi chỉ áu yếm ấy, hình như có một vẻ thần thiết vì tình mẫu mủi horizon. Bà Nhi bỗng thấy thoáng buồn vì sức nhớ Mai chỉ là cháu ngoại mình. Nhưng bà lại vui vẻ ngay, nghiêm minh đến gần Mai nói điều đáng :

— Bà trông cháu độ này có phải khỏe mạnh hơn trước không?

Trinh dở lời, đáp :

— Già không ốm thì cháu còn mập mạp nữa kia đây a.

Trường ngồi xuống ghế, đưa mắt nhìn chung quanh. Bà lâu, chàng không rời thám mẹ và em. Những đồ đạc trong nhà vẫn không có gì khác, chỉ có tập sách đề trên ngăn tủ lâu ngày không ai xem đến nêu bài phu lén trên.

Một vẻ lạnh lẽo như thoáng trên mọi mặt. Trường cho dấy có lẽ là cái cảm giác riêng của chàng : vì dã lâu nay chàng không nghĩ đến mẹ. Mai tóc mứa bạc của bà phản khiến chàng thương mẹ và ân hận trong lòng.

Trường lắng tai nghe hai bà

mặt cái vẻ ngày thơ của cô gái bé có đôi mắt đen vẫn cung chàng đưa nghịch bén khóm hồng. Trường thấy Trinh ngồi bên mẹ tém trầu, dáng diện khép nép và ngoan ngoãn như một cô thiếu nữ.

Dung và Lan di chờ về, đem một chút huyền náo vào trong phòng.

Vừa trông thấy chị, Lan đã vội vàng đặt rò thức ăn xuống đất, vồn vồn chạy lại nắm lấy hai tay Trinh, hỏi han như người đã lâu lắm không gặp nhau. Rồi nàng lùi lại, ngầm nghĩa Trinh từ đâu đến chân, ngạc nhiên :

— Chị tôi dạo này xinh đẹp quá ! trông trẻ như cô gái mười tam vây.

Trinh khẽ dập yêu vào vai Lan, đáp :

— Cô chỉ rõ khéo nịnh tôi thôi.

— Không, chị dẹp ra thực đấy, em không nói dối đâu.

Dung từ nay vẫn điềm đạm cũng phải mỉm cười :

— Thôi, liệu mà vào làm cơm đi thôi. Hai chị em cứ khen nhau mãi.

Lan ngửa cổ ra dâng sau cười trong trẻo, rồi giật tay Trinh, dọc :

— Đi, chị vào đây với em nói chuyện.

Dung đứng lại tần ngẩn, trên mặt thoáng có vẻ buồn. Trường nhìn chị, hỏi :

— May mắn anh về hờ chị ?

Dung nhún đồng hồ trên tường, đáp :

— Cũng sắp về rồi đấy. Dù giờ đỡ hơn mười giờ.

Rồi nhu sực nghĩ đến việc gì. Dung vội vàng quay đi xuông bếp. Trường trông theo, trong lòng nao nao thương chị. Sự đau khổ của Trinh làm chàng nghĩ đến nỗi buồn của chị bị anh ghét bỏ. Dung có lẽ đã âm thầm đau đớn biết bao nhiêu. Trường nghĩ trách Xuân đã không hiểu tâm trạng của Dung ; trong cái sung sướng đầy đủ của lòng chàng, Trường muốn cho anh chị cũng được sung sướng hòa hợp như hai vợ chồng mình.

(Còn nữa) Thạch Lam

Mùa rét chỉ nên mặc

Pull'over

Marque

nhà

CU
HANOI

garantie
pure laine
dét

HAI
SUCCURSALES:

MAGASIN 55 RUE DE LA SOIE
ATELIER 73 RUE MEDICAMENTS

47me PAUL DOUMER-HAIPHONG
22 RUE CARREAU NAM DINH

TRUNG - NHẬT CHIẾN - TRANH

Đặc giả mua sắm tờ thời-đại nước Tầu gần đây và ngồi lửa chiến-tranh vì đài bông nổ, thi ném bom thật-kỳ « 15 ngày bị bắt ở Tây-An-Phủ », chính tay TƯƠNG-GIỚI-THACH chấp ra và những sự khôn khéo của bà TỔNG-MỸ-LINH. Một tay bà đã giục tan dược cuộc nội loạn ở Tây-An.

1) TƯƠNG-GIỚI-THACH — Nhật-ký 15 ngày bị bắt ở Tây-An-Phủ, Giá bán Op20

2) TỔNG-MỸ-LINH — Những kế hoạch để khởi súng ra cuộc lưu huỳnh ở Tây-An-Phủ. Giá : Op22

3) TRUNG NHẬT CHIẾN TRANH Mỗi tuần lê ra bài ký — Mùi số 0903 Nửa năm : 1p50 — một năm : 3p00 do ĐỒNG TÂY BÁO xuất bản ráo cõi ảnh hưởng mặt thời-đại — Hiện đã có ngọt 2 vạn độc giả hoan nghênh.

4) ĐỊA ĐỒ TRUNG NHẬT CHIẾN TRANH — Giá Op08 một tờ.

ĐỊA ĐỒ THƯỢNG-HAI CHIẾN TRANH — Giá Op10 một tờ.

Các ngài coi việc « Trung-Nhật chiến tranh » muôn biết một cách rõ ràng, những nơi quân trong nước Tầu, nên mua hai bức Địa-Đồ kẽ treo. Các thứ sách cũng dia kẽ treo đều có bán tại HIỆU SÁCH NAM-KÝ, 17, Bd Francis Garnier à Hanoi cùng khắp các nhà bán sách trong toàn cõi « Đông-Đương ».

Chung quanh cuồn

LÃNH LÙNG

(Các bài bàn cãi về Lãnh Lùng trên các báo từ tháng tư đến nay)

Báo Bắc Hà

Ông Nhất Linh đem chủ nghĩa cá nhân đặt lên trên những lề nghĩ phiến phức, ông lấy chủ nghĩa cá nhân để phô hoại những cõi lạc, để phô hoại Khổng giáo.

Dụng ý của ông Nhất Linh khi viết Lãnh Lùng là phản đối một lề nghĩ, một sự giả đổi của lề nghĩ.

Không có thể biện một lề gì để cầm Nhung tay Nghĩa, hoặc một người chàng khác được.

Nếu người ta hiểu cái dung ý của tác giả thì không những Lãnh Lùng không có hại cho cá nhân và xã hội mà còn có thể giúp đỡ cải tạo xã hội hiện thời.

Lê Thanh.
(Bắc Hà số 2 và số 3)

Báo Mai

Ông Nhất Linh với cuốn « Lãnh Lùng » hay là Phu-nữ dưới chế độ tam túng Thể là Nhung hoàn toàn đã muốn thoát ly hẳn cái kêu sáo cõi hủ của xã hội. Nhưng chỉ tiếc rằng nàng đương bị một số già giàn lão lại, và nàng thấy một mình cô độc, không một ai bênh vực, không một ai trao lựu, quanh minh nàng chỉ là một hàng người muốn cột chặt nàng vào cái đao « tam lủng ».

Bởi thế, mà nàng phải sống mãi trong sự già dỗi để mua chuộc lấy tiếng thơm, để dược lòng mọi người.

Theo với chủ nghĩa xã hội bây giờ, thì Nhung vẫn có bùi cái gia đình ấy — để theo Nghĩa chàng hạn — mà lập một cái gia đình khác, có hạnh phúc ái-tinh, có lợc thú gia đình, biết đâu chàng phải là Nhung đã làm một việc rất hợp với nhân đạo. Song tôi chỉ tiếc rằng, dưới cái xã hội đã có cái thế hệ già cỗi, cùn mòn, mà chủ nghĩa đại gia-dinh đương muôn với vài lây một tiếng tham, nên nay Nhung có lâm thế thì tất Nhung đã mang tiếng là một người dán bùi hư, dồn.

Luận lý chật hẹp, hù bụi, nó không hợp với trình độ tiến hóa của xã hội ngày nay nữa hay là không hợp nhân道 cũng thế. Vậy thì đối với Nhung cũng như những người dân bù khát đã cùng chung một số phận, chúng ta cần phải giải thoát cho họ. Đó là để đem phu-nữ lên con đường giải pháo hợp với chủ nghĩa xã hội ngày nay v.v.

Dòng-Chi
(Báo Mai ngày 6-11-97)

Báo La Patrie Annamite

Không yêu chàng, sợ hy sinh có nghĩa gì không? Hy sinh đời mình để ai? Tại sao lại không được hưởng một sự sang trọng mà ai cũng có quyền hưởng? Vì một người minh không yêu chàng, vì một người chẳng mà họ lấp minh lấp chàng? Hay là vì một bến lau lị nhỏ nèo do những người dân ông ích kí dã

bịa đặt ra để khi minh chết đi rồi, vợ vẫn phải thuộc quyền minh?

Đào Đăng-Vỹ

La Patrie Annamite No 200

Báo Thời Thế

Ông Trương Tứu kết án.

Ông đã hành công, vì ông có một nghệ thuật cực kỳ sắc sảo, cực kỳ mè hoặc, mỗi khi ông muốn bênh vực một sự sa nhả, mờ hành vi phóng dâng.

Sự thành công của tác giả truyện Lãnh Lùng đặt ra một vấn đề rất gay go, cần dìn-rà tranh luận. Vấn đề ấy là: quan hệ của văn chương đạo đức và xã hội. Vấn đề ấy có thể tom tắt vào câu hỏi này:

« Một văn phẩm hoàn toàn về nghệ thuật, mà có ảnh hưởng tai hại đến cá nhân và xã hội, thì nên hoan nghênh hay bài trừ? »

Tại sao ông Nhất Linh lại nhận về tội lừa của Nhung là hợp lý?

Vì ông hiểu nhầm chủ nghĩa cá nhân.

Theo ông Nhất Linh, thời chủ nghĩa cá nhân là yêu cầu quyền tự do phát triển của tất cả những bần nông trong người.

Cá nhân ấy là Nhung. Người bình vực ấy là ông Nhất Linh. Tác phẩm ấy là lừa thuyết Lãnh Lùng.

Bởi những lừa đó, tôi có thể kết án tiêu thụy Lãnh Lùng của ông Nhất Linh định phá hoại cuộc liên-bộ của phu-nữ Việt-Nam.

Tất cả những bà, những cô quan tâm đến vấn đề phu-nữ, nên kết án quan Lãnh Lùng.

Ở trường hợp này, lãnh đạo hay tha thứ là một tội ác.

Trưởng Tứu.

(Thời Thế 1 và 2, Avril 1937)

MỘT BÚC THƯ

(Tiếp theo trang 4)

I. Các giấy tờ về việc này rất rõ ràng phản minh không để ai ngờ, vực vào đâu được nữa. Theo chí cùa quan Tổng thống ký ngày 26 August mà quan Toàn quyền đã ký nghị định ban bố tại Đông-Dương trong Quan báo; điều thứ nhất trong nghị định ấy có nói: « được đại xá hoàn toàn... (amnistie pléine et entière), điều thứ nhì được đại xá hoàn toàn và trong điều thứ ba (bénéfice de la grâce amnestiale).

Như thế, thi theo các chí cùi và nghị định đó, chúng tôi được đại xá (amnistie) bay là được xá án dai xá, chứ không phải được xá án xá, và theo luật thi chúng tôi đã được xá hết tiền án, và được hưởng những quyền công dân;

II. Vẫn lại, nết trưởng hợp nữa đã chứng tỏ bằng việc làm rằng: chúng tôi đã được đại xá: « an Bút san Cao, nết chíh trị phạm nguyê quan tại Hải-phòng cũng được tha như chúng tôi theo chí cùi ngày 27 August 1936 vừa được xá án Hải-phòng cắp cho hồn tráp lý lịch để trắng.

Tu pháp lý lịch của những người được xá án thi cũng có biến tiền án và thêm những lừa được xá, nhưng chí riêng cho: « Bút người được đại xá (grâce) và những người đã khai phục công quyền (réhabilité) bay được thụ án dai xá (grâce amnestiale) mới được pháp luật cùp cho hồn tráp lý lịch để trắng mai thái; thế thi đối với chúng tôi, chúng tôi không phải là án xá (grâce) và chúng tôi cũng không phải là lừa được khai phục công quyền (réhabilité) pháp luật đã tò bằng việc làm rằng: chúng tôi được đại xá (amnistie) bay là được thụ án dai xá (grâce amnestiale) ;

III. Ỷ muốn của nhà làm luật bay nói chí, của người ký chí dù, cũng chứng tỏ như thế. Vi trong báo Avenir trong số 10 ra ngày 15 August 1936 chúng tôi đã thấy thay ông Vitari của ban cùm-tổ Đỗ nói trong một cuộc phòng vấn rằng quan Thượng thư thuộc dia Motet, đã cho tôi biết: « trước khi đem việc đại xá chính trị phạm ra bên ở nghị viện, ông đã ra lệnh án xá (grâce) cho chính trị phạm ở thô-xavia và luật đại xá (amnistie) cho những người đã được xá trước ngày ấy cũng được xá sau. Quan chương lý giám đốc nhà tư pháp Đông-Dương đã chịu theo đó và đã trả lời chí Lé-vân Phác, một chính trị phạm ở Nam-dinh rằng arh Phác được tha cho đại diện kiện (libération conditionnelle), kỷ tháng Juillet năm 1936, nhưng theo chí cùi tháng August năm 1936 thì bồ so của anh cũng như hò so là hàng chính trị phạm khác, nghĩa là anh đã được xá hết tiền án rồi.

Thưa quan Thống sứ, căn cứ vào bài phuong dien pháp luật kè trên, phuong dien nào cũng xác đáng như nhau cả, chúng tôi yêu cầu quan lớn sửa ngay nghị quyết bắt hợp pháp của ban hội đồng xét về việc biển tên, và cho biển tên chúng tôi vào sổ bùn cũ để hợp với pháp luật.

Chúng tôi đợi chờ quan lớn, Ta quang San, Khuất duy Tiết, Nguyễn tuân Thủ, Vũ Văn Dương, Nguyễn Trãi, Tống père Chiêu, Phan Văn Hồi, Bàng cùn Trát, Bàng xuân Khoa,

AN-THAI

GRANDE FABRIQUE DE POUSSÉ-POUSSÉ

2, Rue de Ngayen-trong-Hiep
HANOI

?? 1936

XE KIỀU MỚI

Gấp khi gió kèp mưa đan,
Dung xe « AN THÁI » chẳng
còn cờ gi.

Có bán đủ cả : Vái, Sám, Lốp
ra đờ phụ tung xe tay.

Rentrée des classes

You trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages 0p09

Boîte de 100 copies doubles, beau papier 1.09

Ramotte de 100 — quadrillé multiple 0.70

Plumier laqué, couvercle chromes 0.90

Compas s/panoplices : 15 et 4 pièces 0.65 à 0.35

— plats nickelé reversible double usage 1.00

— plats nickelé en pochette : 3.10 - 1.63 à 0.98

Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir 0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L.I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE

HANOI - HAIPHONG

NGHIỆN HÚT

Tinh ngô giải yêu Hồng-Khé số 20 là một phương thuốc cải nhai بواس đã thí nghiệm, không có một li thuốc phiện nào, nên ai cai thuốc phiện cũng bỏ hẳn được, không bao giờ hút lại nữa. Hút nhẹ chỉ hết 1p00, hút nặng lâm hố 5, 6 đồng bạc là bỏ hẳn được, trong khi uống thuốc, cai vẫn đi làm việc như thường, sau khi bỏ hút rồi không sinh ra chứng bệnh gì khác cả. Thuốc nước mỗi chai một đồng, thuốc viên mỗi hộp 0p50. Các ngài cứ dùng nếu sai nhỡ xin trả lại tiền gấp đôi. Vì đã có hàng mấy nghìn người dùng thuốc Tinh-ngô giải-yêu số 20 này bỏ hẳn được thuốc phiện rồi.

KHÍ HƯ, BẠCH DÁI HÀ

Các bà thày kinh tẩm dứa-xà-món bằng nước lạnh kinh bộ lai thành bénh, và khí hư, hay là vì sinh đẻ nhiều lần, vì quá tư lý phần nát cũng thành bệnh khí hư, cũng có ít bà bị truyền nhiễm nọc bệnh tình thành bệnh ra khí hư, ra nhau mũi, nhọt lỗ, nhọt giao; màng thi nhau hong, đau lưng đau bụng dưới, nổi cục, sưng túc-túc (đầu cổ) chóng mặt sám tối mắt. Uống thuốc khí hư Hồng-Khé số 60 trong 24 tiếng đồng hồ đỡ hẳn, thường chỉ một hộp là khỏi hẳn, mỗi hộp giá 1p00.

NHÀ THUỐC HỒNG-KHÈ

Có danh tiếng đã lâu năm, xem mạch cho đến báu thuốc bắc chế, bắc thuốc chén, có rất nhiều các phương thuốc hoàn tán cao đan già truyền và kinh nghiệm đóng chén hộp theo phương pháp Áo-Mỹ rất tinh khết, bán khắp nước Nam, bán sang cả Tây, Tân, Ai-lao, Cao-mèn, chữa các bệnh nguy hiểm của người lớn trẻ con. Có biển hiệu quyền sách: **Gia-Dinh Y-dược** và **Hoa-Nguyệt Cầm-Nang** để giúp ích cho mọi người biết rõ các căn bệnh và biết cách tránh các tật bệnh.

Hồng-Khé 88 Route de Hué (chợ hôm) Hanoi, Téléphone 755

DAI-LY: Haiphong 167 Phố Cầu-Bắc; **NAMDINH** 28 phố Bến cũ; **THỦ ĐỨC**: Hué Battien; **Saigon** 148 Albert fer Dakao; **Paksé** Nguyễn-vân-Cửa Rue Police Bacleu Trang-hiéo-Nghĩa; **LONG-XUYÊN** Hữu-Thái; **MỸ-THO** Móng-Hoa - Cánhtrò Nguyễn-vân-Nhiều; **HAIĐƯƠNG** Quang-Huy; **TUY-HÒA** Tân Thành; khắp nám sú trong cõi Đông-Pháp có tới trên 100 nhà đại-ly; những nhà buôn có tên niêm đền có báu thuốc Hồng-khé, xin các ngài gần đây mua đầy cho tiện, nếu nơi nào chưa có xin viết thư về 88 Phố Hué Hanoi, mua thuốc theo cách tinh-hoa giao ngã.

SÂM NHUNG BẠCH BỘ

Đàn ông tình khí loáng, dương sự kém, đàn bà kinh nguyệt không đều, máu sao, là những hiện trạng của sự suy nhược trong thân thể mà nguyên nhân là tại thân hư và bộ máy sinh dục có bệnh, nên đàn bà thi thoản sao không sinh ra được noãn-chảo để khai thông kinh huyết, đàn ông thì dịch hoàn không chế tạo ra được tinh khí (dương không cường), nên đã có vิ bắc họa tím ra phép tiếp hạch của loài vật cái ôm đồng che người ta. Phương thuốc Sâm nhung bách bộ của nhà thuốc HỒNG KHÈ này lấy tính chất ở sinh-đục-hạch của các loài vật rát mạnh chế luyện với sâm nhung và các vị thuốc linh nghiệm, nên uống vào nò đâu ngay đến bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại khỏe ra như người được tiếp hạch. Đàn ông thi tráng dương và tinh khí đặc, đàn bà điều kinh và huyết tốt khỏi được tất cả các bệnh do thân hư mà sinh ra khỏi được các bệnh bắc kinh, nguyệt bắc điều mà có. Thật là một thứ thuốc bồ-xra nay chưa từng có. Thuốc bồ ngày kiến hiệu ngày có thể trông thấy được, vì chỉ dùng hết một hộp đã thấy tinh đặc và kiên, huyết tốt và kinh điều ăn ngon miệng, ngủ yên đặc và tinh thần minh mẫn sảng khoái là thường.

Mỗi hộp giá 1p.00. Đàn ông dùng thử bắc sáp vàng; đàn bà dùng thử bắc sáp trắng, cách dùng thuốc có nói rõ trong đơn ở hộp thuốc.

THUỐC LÃU HỒNG-KHÈ SỐ 30

Vì dì lại với người có bệnh lậu bị lây. Có khi tái minh rực rợn say quâ, nhợt mệt quá, hay là tái người đàn bà có bệnh khí hư, có kinh nguyệt mà mình mắc bệnh da lậu, ở trong đường tiêu tiện có mủ chảy ra, có người đi tiểu tức buốt, có người bị sưng lèn, có khi ra máu nữa, lại có người không sao cả, chỉ thấy có tì mủ chảy ra thôi, không có mủ mắc hay đã lâu dùng thuốc lão Hồng-Khé số 30 đều khỏi cả, nhẹ chỉ vài hộp là khỏi rứt. Thuốc dễ uống không công phat, đùi làm việc như thường, không hại sinh dục, không pham thai, đàn bà chữa, có bệnh dùng cũng khỏi. Mỗi hộp giá 0p60.

Bệnh giang-mai, phả lỗ phát ngoài, đau sưng rát苦し, ủ tai mờ mắt phát may rát mào gá khô nồng thuốc giang-mai Hồng-Khé số 14 nhẹ chỉ 2 hộp khỏi hẳn. Bệnh dù nguy hiểm đến đâu cũng có thể cải tử bùi sinh được. Không hại sinh dục, không công phat, uống thuốc đùi làm việc như thường. Bi bệnh Hạ-cam (chancere moe) chỉ lở chỗ hiểm không thời, uống thuốc này càng mau khỏi. Mỗi hộp giá 0p60.

*Nếu muốn xem tài-lợi,
vận-hạn cuối năm... thì gửi
ngay chū ký
tuổi và ngân phiếu 7 hào cho*

Professeur
Khanhson

36 Jambert
HANOI

*sẽ rõ hết đĩ-vâng hiện-tại
và tương lai...*

Rượu Cott-Nhát **MARTELL**

dùng làm quà trong dịp Tết tây
không gì quý bằng

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & C° Ltd

18, Bd Đông - Khanh — Hanoi

BIỂU KHÔNG *nhiều hộp đựng phan tuyệt đẹp!!!*

Nhân dịp hội chợ Haiphong, kính mời chư quý vị
nhớ ghé lại gian hàng số 81 của nhà thuốc Võ văn
Vân Thudaumot. Ở đây có chưng bầy đủ các
thú cao, đan, hoàn, tán, được tưu, được dầu do y
học sĩ Nam kỳ là ông Võ văn Vân bào chế, rất hợp
vệ sinh và hiệu nghiệm cấp kỳ không kém chi Au Mỹ
Trong mấy ngày hội chợ quý vị nào mua từ 1\$00 trở
lên, sẽ được tặng thêm một hộp đựng phan bằng Nickel
rất đẹp kiêu tàn thời

CHI CUỘC BẮC-KỲ : Hanoi, 86 Rue du Coton, 11 Rue des Caisses Tél. 98 — Haiphong, 75 Paul Doumer
Tel. 248 — Haiduong, 17A Maréchal Foch — Hadong, 27 Bd de la République.

TỔNG ĐẠI LÝ VINH : Thiên Dân Thủ Quán, 39 Maréchal Foch.